ANUL VII. - No. 16-20
1 August 1931

„Hristos, Regele, Naţiunea"
„România a Românilor"

INFRĂŢIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naţionale Creştine"
Apare la 1 şi 15 a fiecărei luni

CUPRINSUL:

† Moartea marelui savant Dr. N. C. Paulescu, vicepreşedinte al L. A. N. C.
Rezultatul alegerilor pentru Senat.
L. A. N. C. în Parlament. Adunarea Deputaţilor — Şedinţele din 15 şi 16 Iunie 1931.
R. Ladea: „Agonia Soarelui" de C. Argintaru.
Congresul judeţean al U. f. V. — Cluj.
La Universitatea din Cluj.
Dr. V. Filipciuc: Puterea corupţiei. Firma Grödel.
Demonstraţii antisemite la Salonic.
Jidanii pedepsiţi prin sentinţe definitive nu ispăşesc pedepsele.

Un număr 12 Lei

Abonamentul în interiorul ţării 1 an 300 Lei, 6 luni 150 Lei
„ în străinătate . . 1 an 400 „ 6 „ 200 „

Redactor responsabil: Dr. Lazar Isaicu.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
CLUJ, STRADA B O B N-rul 7

TIPOGRAFIA „A R D E A L U L"
STR. MEMORANDULUI Nr. 22.

© BCU CLUJ

ANUL VII.— Nr. 16-20 Cluj, 1 August 1931

INFRĂŢIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naţionale Creştine“

†

Moartea marelui savant român

profesor dr. N. C. Paulescu

vicepreşedinte al Ligii Apărării Naţionale Creştine

Duminecă 19 Iulie 1931, la orele 5 dimineaţa a încetat din viaţă profesorul dr. *Nicolae C. Paulescu*, marele învăţat român, „modest şi tăcut“, cu reputaţie mondială incontestabilă; o glorie a ştiinţei româneşti; neobositul cercetător dr. N. C. Paulescu, profesorul de fiziologie dela facultatea de medicină a Universităţii din Bucureşti, „medic priceput, conştiincios şi blând“; profesorul dr. N. C. Paulescu, marele patriot român, naţionalist creştin în înţelesul strict al cuvântului, vicepreşedinte al Ligii Apărării Naţionale Creştine, de sub preşidenţia dlui profesor A. C. Cuza.

„V'aşi mai cere o favoare: Aceea de a-mi rezima capul pe tricolorul care atât de mult mi-a fost drag. Mă voiu simţi astfel mângâiat de simbolul sufletului şi al pământului scump al ţării noastre. Iar deasupra mea să-mi aşezaţi chipul însângerat, de spini, al Mântuitorului“, au fost ultimele cuvinte ale neuitatului îndrumător al mişcării naţionaliste şi creştine.

*

Născut în 1869, luna Noemvrie, după terminarea cursului liceal, pleacă în 1888, la Paris, unde se înscrie la facultatea de medicină. In 1892 a fost primit extern, iar în 1894, intern, la spitalul „Notre Dame de Perpétuel secours“, din serviciul marelui Lancereaux. In 1897 a fost numit medic secundar al aceluiaş spital, în care an şi-a luat *doctoratul în medicină*. In 1901 şi-a luat *doctoratul în ştiinţele naturale*, în care an a revenit în ţară şi este numit profesor agregat al catedrei de fiziologie, dela facultatea de medicină din Bucureşti.

*

Foarte apreciat de profesorii săi cu cari a lucrat la Paris, (Regnier, Besançon, etc.) a a colaborat cu profesorul Lancereaux, la lucrarea *„Traité de medicine“*, în 5 volume, dintre cari ultimele două, după moartea profesorului Lancereaux, le-a continuat singur.

Numeroase lucrări, însemnate descoperiri, constitue apoi activitatea ştiinţifică a savantului dispărut; lucrări asupra fiziologiei glandei thiroide şi suprarenale, a ipofiziei şi acromegaliei, asupra fiziologiei celulelor canceroase, studii asupra formării glicogenului, a secreţiei interne a pancreasului şi a diabetului; publicaţiuni, ca *„Recherches sur la structure de la rate“* (Paris—1897), *„Definition de la physiologie“* (Paris—1901), *„La Methode de la physiologie“* (Paris—1902), *„L'hypophyse du cerveau“* (Paris—1908), ş. a., şi lucrări publicate într'un număr nesfârşit de reviste medicale; activitate ale cărei rezultate ultime i s'au furat, nerecunoscându-i-se *„paternitatea descoperirii tratamentului diabetului“*, şi nedecernându-i-se lui, *„premiul Nobel“*, care i se cuvenea. Acestea din cauza că nu i s'a dat nici un concurs, nici din partea prietinilor, nici din partea vr'unui laborator, nici a vr'unei autorităţi, până când „câţiva Canadieni, până atunci necunoscuţi în lumea ştiinţifică îi fură descoperirea şi lansează pe tot globul, *leacul diabetului*, fără a pomeni măcar numele profesorului Paulescu.

* * *

S'a ocupat şi cu filosofia, combătând transformismul, filosofia materialistă şi monistă; a fost un teist convins, un om moral şi corect, direcţii în care a scris: *„Generaţiune spontanee*

© BCU CLUJ

şi Darwinismul" (Bucureşti—1904), „*Noţiunile de Suflet şi Dumnezeu, în physiologie*" (Bucureşti—1905), „*Transformism ori paulism şi foziologie sentimentală*" (Bucureşti — 1907) „*Instincte sociale. Patimi şi conflicte. Remedii morale*„ (Bucureşti — 1910), „*Traité de phsyhologie medicale*" I-II (Bucureşti—1919)şi III (Bucureşti —1921), „*Cele patru patimi şi remedile lor*" (Bucureşti—1921), „*Tălmăcirea Apocalipsului*" (Bucureşti—1928), ş. a

* * *

Profesorul dr. N. C. Paulescu a fost un mare Român şi-un bun Creştin; a fost un sincer şi *cuminte îndrumător* al mişcării naţionaliste şi creştine, în casele căruia în ziua de 16 Maiu 1928, s'a înfăptuit Unirea celor două Ligi naţionaliste creştine; a fost *vicepreşedintele L. A. N. C.* figurând pe listele acesteia, chiar şi în ultimele alegeri pentru Cameră, din Iunie 1931.

Pentru trezirea la conştiinţa adevărului naţionalist creştin, profesorul dr. N. C. Paulescu, a luptat curajos şi pe faţă prin numeroase scrieri:

„*Spitalul, Coranul, Talmudal, Cahalul şi Francmasoneria*" (Bucureşti—1913);

„*Sinagoga şi Biserica, faţă de pacificarea omenirei*" (Bucureşti 1924);

„*Complotul jidano-francmasonic*" (Bucureşti—1924).

„*Jidanii şi alcoolismul*" (Bucureşti—1927), lucrare din care am reprodus capitolul „Remediile alcoolismului", în nrul din 15 Iulie 1928 al revistei noastre, capitol prin care profesorul Paulescu se adresează preoţilor, învăţătorilor, profesorilor, presei naţionale, şefilor Armatei, studenţilor, intelectualilor şi tuturor oamenilor de bine, „să aducă lumina mântuitoare, nenorocitelor victime oarbe ale invaziei jidăneşti", precum şi medicilor. „Atât de grozavă e gangrena pe care ne-a inoculat-o Jidanul", scrie profesorul Paulescu, profunând „ca Statul să institue, asupra alcoolului, un monopol, nu îmbogăţitor al fiscului, ci înfrânător, prohibitiv", şi ajungând la concluzia: „Iar când vom isbuti", „în lupta de exterminare ce ne-o dă fără răgaz, teribilul Jidan", „miliardele — pe care Românii, ce inconştient se sinucid, le vâră azi în pungile Jidanilor — vor servi la ameliorarea stării materiale, la cultivarea şi la ridicarea socială a păturii fundamentale a Românismului".

*

Apoi „*Degenerarea rassei jidăneşti*" (Bucureşti—1928), studiu din care, în nrul de 15 Ianuarie 1929, al revistei noastre, am reprodus capitolul „Turburările Motilităţii", şi din care capitol reproducem şi mai jos afirmaţiunile savantului Paulescu:

„De altfel se ştie că Jidanii evită orice muncă musculară.

„Astfel ca **samsari**, *ei stau toată ziua* prin culoarele bursei, prin târguri, prin pieţe, pe uliţi, prin ciainării, prin cafenele... unde fac, ca în havre, o zarvă asurzitoare;

ca **zarafi**, *ei nu se mişcă* din comptuarele băncilor, sau de lângă tarabele cu galbeni, expuse la colţ de stradă;

ca **negustori**, *ei îşi încrucişează braţele* prin prăvălii, în aşteptarea muşteriului neghiob, sau, cât e ziua de mare, ei ocupă trotuarele, pândind pe trecători, pe care îi vâră, cu de-a sila, în peştera tâlhărească, pentru ca să-i jefoaie;

ca **meseriaşi**, *ei nu pun mâna pe unelte*...;

iar în **fabrici**, ei se îngrămădesc. nu în ateliere, ci prin birouri.

„De asemenea ei nu se întâlnesc printre *muncitorii din minele de cărbuni sau de piatră*, nici printre *tăietorii de lemne*...

„Nu îi veţi găsi nici printre *argaţi*, sau printre *servitori şi servitoare*...

„Iar în Armată, când nu dezertează, ei caută prin mită şi bacşişuri, să se chiverniseasca la părţile sedentare".

Apoi:

„O urmare fatală a leneviei e *murdăria crasă*, în care vieţuesc, mai abitir ca porcii, Jidanii...

„Ca să vă convingeţi, de acest adevăr, n'aveţi decât să treceţi printr'un cartier jidănesc, sau printr'unul din nenumăratele târguri din Moldova, Maramureş, din Bucovina, sau Basarabia.

„Veţi vedea acolo, mutrele respingătoare ale *jupânilor* cu perciuni, cu ochii urduroşi, cu tichii soioase, cu laibăre pătate şi jegoase, cu cisme scâlciate, în veci neşterse de noroi...

„Veţi putea contempla *balabustele* borţoase, înecate în grăsime, nespălate, nepieptănate, înconjurate ca nişte cloşti, de o droaie gălăgioasă de copii murdari şi plini de păduchi".

Iar:

„Consecinţa acestei murdării respingătoare, e ivirea de boli molipsitoare:

ca *tifosul exantematic*, ce e endemic în Polonia şi în Rusia, din cauza Jidanilor;

ca *conjonctivita granuloasă*, care prin Jidani, a infectat Armata şi Poporul românesc, provocând orbiri incurabile;

ca *arterita obliterantă*, care se observă exclusiv numai la Jidani şi pe care *Leo Burger*, medicul ce-a descris-o, a numit-o: Non syphilitic arteritis obliterans *of Hebrews*;

ca *râia*, ca *ftiriasa* (boala păduchilor), etc. etc."

Mai departe:

„Fiind degeneraţi, Jidanii sunt nomazi...

„Iată ce zice, în această privinţă, un autor german:

„Internaţionalismul pre supune şi chiar cere o renunţare la stabilitate, la glie, la ţară, la patrie.

„Fiindcă Jidanul nu cunoaşte o patrie, în înţelesul nostru, fiinţa sa îi impune să fie *inter-*

© BCU CLUJ

naţionalist şi el reacţionează duşmănos, *impotriva celor ce sunt naţionalişti . . .*"

*

„Desfrâul Jidanilor" (Bucureşti—1928), broşură a cărei „Introducere" am reprodus-o în nrul de 15 August 1928, al revistei noastre, şi'n care curajosul Paulescu constată că

„Jidanii, îmbogăţiţi prin diferite fraude şi deveniţi cetăţeni, prin neghiobia Guvernanţilor, îşi închipuesc că au ajuns Satrapi atotputernici în România Mare".

*

Mare cunoscător şi luptător *contra Francmasoneriei,* cu articole scrise în diferitele organe de publicitate ale L. A. N. C., şi'n ultimul timp în „Buletinul Anti-Iudeo-Masonic", ce-a apărut la Bucureşti, şi din care am reprodus în nrii de 15 Aprilie şi 15 Iunie 1930, ai revistei noastre, din conferinţa sa ţinută Duminecă 16 Martie 1930, despre *„Francmasoneria în Ţara Românească după războiu".*

* * *

Înmormântarea marelui savant şi român, dr. N. C. Paulescu, s'a făcut Marţi 22 Iulie 1931, orele 4 p. m., în mod impresionant şi având „caracterul unei măreţe demonstraţii naţionale, dat fiind marele rol de îndrumător, pe care l-a avut defunctul în viaţa neamului nostru".

Asistenţa numeroasă, compusă din membrii familiei ilustrului dispărut, profesori, studenţi, admiratori, precum şi numeroşi delegaţi ai Ligii Apărării Naţionale Creştine, ai Uniunii Naţionale a Studenţilor Creştini Români, ai Centrului Studenţesc şi ai diferitelor societăţi studenţeşti şi de luptă naţionalistă.

Nenumărate coroane.

Serviciul divin oficiat de preotul *Ghiţă Popescu* şi diaconul *I. Popescu-Mozăceni*; corul, de sub conducerea dlui Teodorescu.

Cuvântări, ţinute de prof. *Dr. N. Bălăcescu,* Decanul facultăţii de medicină; prof. *Dr. C. Mihăilescu,* dela fiziologie, în numele colaboratorilor; *Dr. C. Tănăsescu* din partea Soc. Stud. în Medicină; părintele *N Georgescu-Edineţi,* parohul Capelei Studenţeşti; cel mai drag discipol al dispărutului şi fiul său spiritual *Dr. Vasile Trifu,* docent universitar şi deputat al L. A. N. C.; Lt. colonel *Gh. Băgulescu,* în numele patrioţilor; părintele *Petre Partenie,* din partea clerului; Insp. gen. silvic *M. P. Florescu,* fost deputat L. A. N. C., în numele Ligii Apărării Naţionale Creştine; *A. C. Ionescu,* din partea Centrului Studenţesc-Bucureşti şi dnii *dr. C. Dăniţă, G. Popescu-Botoşani* din partea U. N. S. C. R., iar dl *Cincinat Pavelescu* a citit un omagiu în versuri adresat marelui dispărut.

Solemnitatea a luat sfârşit la orele 8 seara.

Dumnezeu să-l odihnească între cei drepţi, la locul de veşnică lumină, neamul românesc privind în aceste vremuri de grea cumpănă, cu neţărmurită nădejde, înspre zilele fericite visate de Marele Dispărut.

* * *

Presa jidovită şi-a arătat colţii veninoşi, prin tăcerea-i ruşinoasă, ce-o caracterizează, totdeauna, în asemenea cazuri, în legătură cu oameni şi fapte, cu adevărat româneşti.

Iar cei ce i-au tulburat gândul blând, *pacinic* şi *cuminte,* şi în timpul când marele naţionalist — creştin era în viaţă, caută şi după plecarea lui dintre noi, să-i tulbure somnul, prin intrigi — fără a cerceta motivele juste ale diferitelor situaţii si împrejurări — în scopul dăunării mişcării naţionaliste creştine şi-a promovării intereselor iudeo-masonice.

Paulescu a dorit totdeauna pacea şi unirea, şi-a fost duşmanul intrigăriilor murdare şi-a ambiţiilor deşarte.

In legătură cu „L. A. N. C. în Parlament"

(pag. 185, din acest număr al Revistei)

publicăm mai jos organizaţiile din care fac parte aleşii pentru Adunarea Deputaţilor, al căror nume obvine în desbaterile publicate în acest număr, pentruca cititorii noştri, să fie în cunoştinţă de cauză:

Preotul V. G. Alexe:	ţărănist,	ales la	Dâmboviţa;
D. Brătănescu:	ţărănist,	„ „	Tighina;
Armand Călinescu:	naţional-ţărănist,	„ „	Argeş;
A C. Cuza:	Preş. Suprem al L. Ai N. C,	„ „	Iaşi;
Iosif Fischer:	evreu	„ „	Maramureş;
Teodor Iacobescu:	naţional-ţărănist,	„ „	Cetatea Albă;
D. R. Ioaniţescu:	naţional-ţărănist,	„ „	Vlaşca;
I. M. Leon:	Uniunea Naţională	„ „	Tighina;
Dr. N. Lupu:	Preş. Part. Tărănesc,	„ „	Fălciu;
I. Mihalache:	naţional-ţărănist,	„ „	Muscel;
Eduard Mirto:	naţional-ţărănist,	„ „	R. Sărat;
Lucreţiu Pătrăşcanu:	Blocul munc.-ţăr.	„ „	Timiş;
Eusebiu Popovici:	Uniunea Naţională,	„ „	Rădăuţi;
Nichifor Robu:	L. A. N. C.,	„ „	Rădăuţi;
Costin R. Sturdza:	Uniunea Naţională,	„ „	Covurlui;
Şerban Tasian:	Uniunea Naţională,	„ „	Dâmboviţa;
Gr. L. Trancu-Iaşi:	Part. Poporului,	„ „	Covurlui.

© BCU CLUJ

Rezultatul alegerilor pentru Senat

In numărul nostru de 1 Iulie 1931, am publicat rezultatul oficial şi complet, al alegerilor pentru Cameră, — în ce priveşte L. A. N. C. în special — ţinute la 1 Iunie 1931.

Publicăm în acest număr, — în ordinea voturilor obţinute pe judeţ, — rezultatul oficial şi complet, al alegerilor pentru Senat, din judeţele în cari şi L. A. N. C. a putut depune liste, rezultate apărute în Monitorul Oficial nr. 134 din 13. VI. 1931.

Pentru Senat, colegiul universal, ţinute la 4 Iunie 1931:

1. **Baia:**
Uniunea Naţională — — 5.828
L. A N. C. — — — 2.295
Gh. Brătianu — — — 2.205
Naţional-Ţărănesc — — 464
Poporului — — — — 454
Ţărănesc — — — — 181
Candidatul L. A. N. C.: *Marcel Giberi Sturia*
(lista cu nr. 4.)

2. **Botoşani:** Uniunea Naţională — — 8.451
L. A. N. C. — — — 4.258
Gh. Brătianu — — — 1.721
Naţional-Ţărănesc — — 942
Poporului — — — — 681
Candidatul L. A. N. C.: *Preot, Const. Possa*
(lista cu nr. 1).

3. **Cluj:** Uniunea Naţională — — 5.238
Maghiar — — — — 5.146
Naţional-Ţărănesc — — 4.817
Gh. Brătianu — — — 520
Poporului — — — — 419
L. A. N. C. — — — 209
Candidaţii L. A. N. C.: *Dr. L. Isaicu* şi *Vasile Ilea*
(lista cu nr. 6).

4. **Fălciu:** Uniunea Naţională — — 3.478
Ţărănesc — — — — 3.341
L. A. N. C. — — — 825
Naţional-Ţărănesc — — 627
Gh. Brătianu — — — 378
Poporului — — — — 141
Candidatul L. A. N. C.: *Costache Ionescu*
(lista cu nr. 1).

5. **Năsăud:** Uniunea Naţională — — 5.934
Poporului — — — — 3.598
Naţional-Ţărănesc — — 1.922
Gh. Brătianu — — — 220
L. A. N. C. — — — 136
Candidatul L. A. N. C.: *Ioan Schiopul*
(lista cu nr. 4).

6. **Rădăuţi:** Uniunea Naţională — — 7.730
L. A. N. C. — — — 2.756
Ţărănesc — — — — 387
Gh. Brătianu — — — 366
Naţional-Ţărănesc — — 312
Poporului — — — — 53
Cand. L. A. N. C. *Lecca Iuniu* şi *Cârdei Silvestru*
(lista cu nr. 5).

7. **Soroca:** Uniunea Naţională — — 11.706
Stere — Liga c. cametei — 5.835
L. A. N. C. — — — 1.429
Gh. Brătianu — — — 762
Naţional-Ţărănesc — — 499
Candidaţii L. A. N. C.: *Cristache Dumitrescu* şi *Arsene Sumnevici*
(lista cu nr. 4).

8. **Storojineţ:** Uniunea Naţională — 6.758
L. A. N. C. — — — 4.100
Naţional-Ţărănesc — — 1.275
Stere — Liga c. cametei 906
Gh. Brătianu — — — 775
Poporului — — — — 583
Candidatul L. A. N. C.: *Ioan Iliuţ*, preot
(lista cu nr. 1).

9. **Suceava:** Uniunea Naţională — — 4.704
L. A. N. C. — — — 2.658
Gh. Brătianu — — — 1.323
Poporului — — — — 474
Naţional-Ţărănesc — — 416
Stere şi Liga c. cametei — 308
Candidatul L. A. N. C.: *Mihai Polocoşeriu*
(lista cu nr. 3).

Pentru Senat, colegiile Cons. com. şi jud., ţinute 6 Iunie 1931:

1. **Rădăuţi:** Uniunea Naţională — — 340
Naţional-Ţărănesc — — 76
Ţărănesc — — — — 48
L. A. N. C. — — — 20
Candidatul L. A. N. C.: *Marchievici Anton*
(lista cu nr. 4).

2. **Suceava:** Uniunea-Naţională — — 149
I. Cocârla, indep. — — 75
Poporului — — — — 42
Naţional-Ţărănesc — — 14
L. A. N. C. — — — 10
Stere — Liga c. cametei 9
I. Sabin, indep. — — 8
Gh. Brătianu — — — 2
Ţărănesc — — — — —
Candidatul L. A. N. C.: *Haralamb Vasiliu*
(lista cu nr. 7).

© BCU CLUJ

Parlamentul şi-a deschis porţile, în ziua de Luni ***15 Iunie 1931,*** *convocat în* ***Sesiune Extraordinară.***

Liga Apărării Naţionale Creştine, a ieşit din nou în arena luptelor politice, prin cari vrea să-şi realizeze programul ei de asanare naţională, cu cei 8 deputaţi, aleşi de 113,863 voturi româneşti, conştii şi hotărâte.

Activitatea deputaţilor L. A. N. C., desfăşurată în această sesiune extraordinară dintre 15 Iunie — 15 Iulie 1931, a fost cât se poate de fecundă şi mai mult decât satisfăcătoare.

Drept dovadă a acestei activităţi, credem de bine, să reproducem această activitate parlamentară, începând cu ziua de 15 Iunie 1931, aşa după cum ea s'a desfăşurat în Adunarea Deputaţilor, — bine primită, — ***şi-aşa după cum ea e înregistrată în mod oficial,*** *în «Monitorul Oficial, Partea III, Desbateri Parlamentare».*

O facem aceasta, pentru a aduce la cunoştinţa publicului activitatea deputaţilor L. A. N. C., activitate trecută în tăcere de presa ţării româneşti; o facem aceasta pentru a avea la îndămână această activitate, în forma ei oficială, activitate cuprinzând directivele politice ale L. A. N. C., cărora vom avea a ne conforma, în vederea unei acţiuni uniforme, pentru realizarea doctrinei şi a programului L. A. N. C.

O facem aceasta, în ordinea cronologică a şedinţelor acestei sesiuni extraordinare, şi începând cu acest număr al revistei noastre.

Adunarea Deputaţilor

Sesiunea Extraordinară 1931

Luni 15 Iunie 1931

Dimineaţa

La ora 12 dimineaţa, *M. S. Regele Carol II,* însoţit de M. S. Mihaiu, Marele Voevod de Alba Iulia, şi urmat de întregul guvern, intrând în sala Adunării Deputaţilor, unde sunt întruniţi dnii senatori şi dnii deputaţi, este întâmpinat cu aplauze prelungite, îndelung repetate, ovaţiuni furtunoase şi urale puternice, aclamaţiuni care durează mai multe minute, strigăte repetate, de: Trăiască M. S Regele!

M. S. Regele Carol II, dă apoi citire *Mesajului Regal.*

După amiazi

La ora 16, Adunarea fiind în număr, d. I. Al. Brătescu-Voineşti, secretar general al Adunării deputaţilor, dând citire art. 1 din regulamentul interior al Adunării, invită pe *cel mai în vârstă dintre d-nii deputaţi să ocupe fotoliul preşedinţial.*

Voci: Cel mai în vârstă este d. Cuza.

Alte voci: Nu, d. general Racoviţă. (Intreruperi).

Voci: Cuza, Cuza. (Aplauze).

D. A. C. Cuza: D-lor deputaţi, cu privire la alegerea preşedintelui, care va prezida Camera, pentru facerea validărilor, procedarea este stabilită prin articolul întâi al regulamentului.

D-vostre sunteţi liberi să călcaţi articolul întâi al regulamentului; dar, regulamentul zic : „cel mai în vârstă prezidează".

In această onorată Cameră am nenorocirea să fiu eu cel mai în vârstă. (Aplauze, ilaritate).

Dacă d voastre voiţi ca un altul mai tânăr să prezideze, declar că mă supun.

Voci: D. Cuza este cel mai în vârstă.

D. profesor N. Iorga, preşedintele Consiliului, ministrul instrucţiunii publice şi al cultelor: Declar, din partea guvernului, că noi nu voim nici să îmbătrânim pe d. general Racoviţă, nici se întinerim pe d. Cuza. (Apluuze, ilaritate).

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă:* D-lor deputaţi, vă exprim cele mai vii mulţumiri pentru simpatia care mi-aţi arătat-o, chemându-mă la această înaltă demnitate, în virtutea regulamentului, care mă declară preşedinte de vârstă. Aşi putea să nu am faţă de d-voastre nici o recunoştinţă, dar am toată recunoştinţa, şi, în virtutea acestei recunoştinţi apelez la d-voastre ca să binevoiţi a-mi înlesni sarcina vârstei mele, adică să procedăm la validări în modul cel mai repede şi cel mai exact posibil, fără a provoca incidente; pentrucă eu susţin că acest Parlament are o mare misiune şi că cea dintâi misiune este să caute a restabili autoritatea parlamentarismului. (Aplauze prelungite).

— Se procede la completarea biuroului prin aleger a a patru secretari, d-nii: N. Georgescu, Mircea Iorga, Traian Dimitriu-Şoimu şi N. Manolescu.

D. profesor N. Iorga, preşedintele Consiliului, ministrul instrucţiunii publice şi al cultelor: D-le preşedinte, ca o chestiune prealabilă, aşi dori să începem lucrul nostru, care este foarte greu, cu trei şedinţe pe zi. Este mai bine să începem aşà, şi să terminăm cu una, decât să începem cu una şi să terminăm cu patru (Aplauze).

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă:* D-lor deputaţi, eu cred că dorinţa d lui prim-ministru este şi a d-voastre şi este şi a mea, ca preşedinte de vârstă. După experienţa pe care am făcut-o în totdeauna, la urmă se grămădesc cele trei şedinţe pe zi, atunci când Camera este istovită. Noi să începem cu trei şedinţe pe zi, pentru a lucra în mod temeinic şi a termina cât mai repede validările. (Aplauze).

Consult Adunarea dacă încuviinţează să ţinem *şedinţe în fiecare zi, dela ora 9-12, 15-19 şi 21-24.*

— Adunarea încuviinţează.

© BCU CLUJ

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă:* Intrăm în ordinea de zi, fixată prin regulamentul interior al Adunării.

La ordinea zi'ei avem *împărţirea Adunării*, prin sorţi, în cele zece secţiuni verificatoare.

*

Se procede, prin trageri la sorţi, la împărţirea Adunării în X secţiuni verificătoare.

Seara

Se declară validate, fără discuţiune, operaţiunile electorale din judeţele: Făgăraş, Ciuc, Baia, Romanaţi, Putna, Năsăud, Arad, Ialomiţa, Fălciu, Severin, Bacău, Sibiu, Mehedinţi, Storojineţ, Orheiu, Vâlcea, Argeş, R.-Sărat, Turda, Hunedoara, Vaslui, Prahova, Cahul, Caraş, Botoşani, Constanţa, Dolj, Cluj, Târnava mică, Alba, Teleorman, Iaşi, Brăila, Tecuci, Neamţ, Ismail, Cernăuţi, Tighina.

D. A. C. Cuza, *preş. de vârstă:* Dlor, am terminat validarea alegerilor necontestate. Venim acum la cele contestate. Aşi dori să ştim cu care judeţ voiţi dvoastră să începeţi această operaţiune, căci evident este o operaţiune.

Dl Armand Călinescu: Adică depinde de ce voiţi dvoastră să faceţi, dacă vreţi să ne operaţi....

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă*: Dacă are cineva vreo preferinţă, s'o spună.

. . . . . .

D. D. R. Ioaniţescu: Dle preşedinte, dlor deputaţi, dvoastră aţi autorizat biuroul să ia înţelegere cu noi în privinţa susţinerii contestaţiilor. Bine aţi făcut. Aşa trebuie să facă un preşedinte statutar, cum sunteţi dvoastră.

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă*: Cred că nu v'aţi îndoit de mine.

D. D. R. Ioaniţescu: Nu numai că nu ne-am îndoit, dle preşedinte, dar suntem siguri că se va respecta cuvântul dat de către biuro[illegible]

. . . . . .

*

Se admite contestaţia impotriva listei blocului muncitoresc-ţărănesc din jud. Satu mare şi se trimite în studiul Comisiunii speciale de 11 membri, în care a fost desemnat, din partea L. A. N. C., dl *N. Robu*.

Adunarea validează apoi, după discuţii, operaţiunile electorale din jud. Odorheiu, şi fără discuţiuni, cele din jud. Covurlui, Dorohoi, Suceava, Someş.

Marţi 16 Iunie 1931

Dimineaţa

Se validează, după discuţii, operaţiunile electorale din jud. Buzău.

D. L. Pătrăşcanu constată că în incintă nu poate pătrunde nici un muncitor.

D. A .C. Cuza, *preşedintele de vârstă*: Suntem încă la validări, pentru constituirea acestei Onorate Camere. Când va fi constituită, vom lua măsurile cuvenite şi faţă de d-voastră şi contra d-voastră.

D-lor deputaţi, se cere să îndeplinim o formalitate. S'au validat până acum 226 de mandate; prin urmare, în conf. cu art. 9 din Regulament, declar *Camera constituită*. (Aplauze pe băncile majorităţii).

*

Se validează, după discuţii, operaţiunile electorale din jud. Dâmboviţa.

In cursul acestor discuţii:

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă*: Expresiunea „bande electorale" nu este parlamentară.

Preotul V. G. Alexe: Dacă credeţi d voastră, că nu este, o retrag....

Iar mai târziu:

D. Şerban Tasian: Am vorbit de Spineanu şi-mi menţin cuvintele.

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă*: Cuvântul nu e parlamentar. Pentru demnitatea acestei Adunări Vă rog să-l retrageţi.

Voci de pe băncile majorităţii: Retrage cuvântul de străin.

D. Şerban Tasian: D-le preşedinte, vă atrag atenţiunea că d. Spineanu nu e deputat şi sper că n'are să mai fie niciodată, însă pentru vârsta d-voastră şi pentru *respectul* pe care vi-l port, îmi retrag cuvântul.

După amiazi

Se validează, după discuţii, operaţiunile electorale, din jud. Trei-Scaune, Tulcea, Hotin, fără discuţii: Muscel, Braşov.

Contestaţii asupra operaţiunilor electorale din jud. Hotin

D. Eduard Mirto:

. . . . . .

A avut loc seara la ora 8 despuierea scrutinului şi proclamarea rezultatului. S'a făcut un proces-verbal care a fost semnat de asistenţi şi de d. Beţianu. *Rezultatul* — să mă iertaţi că trebuie să-l spun — a *fost că 70 la sută din voturi au fost în favoarea ligei*, prezidate de d. preşedinte de vârstă A. C. Cuza. Celelalte liste au luat 300, 200 şi 400 de voturi, *afară de lista Ligii Apărării Naţionale, care a luat 1.500 de voturi.*

Procesul- verbal a fost semnat şi s'a luat cunoştinţă de conţinutul lui de 20—30 de persoane, care erau de faţă la proclamarea rezultatului. Judecătorul a plecat la Hotin, la reşedinţa tribunalului. A dispărut procesul-verbal şi a dispărut şi rezultatul... *trebuie să recunosc că în judeţul Hotin, dacă s'au răpit voturile* — întrebuinţez un cuvânt mai parlamentar, răpit nu este propriu, dar este parlamentar — *dacă s'au răpit voturile, păgubaşii cei mai mari nu suntem noi, ci cel mai mare păgubaş este L. A. N. C.*

O voce: Nu a contestat.

D. A. C, Cuza, *preşedintele de vârstă*: S'a contestat.

D. Eduard Mirto: Şi această pagubă este recunoscută de nişte ofiţeri, dintre cari şi un ofiţer superior. Mi s'a spus în Târgul Lipcani că se găsesc la şeful de post mai mulţi ofiţeri, între cari şi un ofiţer superior. Nu am crezut. M'am dus în localul şefului de post şi am găsit acolo un colonel şi trei căpitani de jandarmi — colonelul se numeşte Moldovanu — cărora le-am spus că mă surprinde prezenţa d-lor şi măsurile drastice care se iau. *D. Moldovanu a căutat să mă convingă că nu noi, partidul naţional-ţărănesc, suntem păgubaşii* — erau după alegerile dela Cameră şi în preajma alegerilor de Senat — *ci Liga Apărării Naţionale Creştine.*

. . . . . .

D. Eduard Mirto: Totodată şi ca să nu iau cuvântul din nou, am să rog pe d. preşedinte, ca invalidarea să o pună la vot cu bile. *Fiindcă eu am învăţat multe dela dl profesor Cuza, în Parlament*, dar am învăţat dela d-sa să şi protestez atunci când nu se respectă regulamentul. D-sa să nu se supere că protestez, aşa cum protesta d-sa odinioară. Ţin să-mi reamintesc că există un text categoric în regulament, că votul nu se poate face

© BCU CLUJ

prin ridicare de mâini, așa cum am văzut că obișnuește să o facă. Există un text categoric în regulamentul nostru — e adevărat, ca cam pe la urmă, dar aceasta nu înseamnă ca să nu-l respectăm....

D. A. C. Cuza, *președintele de vârstă*: Art. 103.

D. Eduard Mirto: A! l-ați știut? Credeam că l-ați uitat.

D. A. C. Cuza, *președintele de vârstă*: L-am știut, l-am priceput.

D. Eduard Mirto: Art. 103 prevede:

„Votul cu bile este de drept asupra următoarelor chestiuni:

Admiterea în total a unei legi; contestațiunile la validări".

Am făcut o contestație. Acum se poate întâmpla ca d. președinte, a cărui replică e recunoscută, să-mi spună: da, pentru al doilea raport care vine cu ocazia invalidării. (Ilaritate).

D. A. C. Cuza, *președintele de vârstă*: Nu mai am nimic de spus. (Ilaritate).

D. Eduard Mirto: Dle președinte noi ne cunoaștem de vreo 60 de ani (ilaritate), așa că o să mai aveți ceva de zis.

. . . . . .

D. A. C. Cuza, *președintele de vârstă*: Sunt silit să răspund la apelul onoratului meu preopinent.

La cea dintâi chestiune, de a înțelege regulamentul, să-mi permiteți să observ că onoratul preopinent n'a înțeles în totalitatea lui regulamentul, ci a confundat două articole, cari sunt esențial diferite: art. 7 și art. 103; desigur, a confundat cu bună credință. Nici nu mă îndoiesc, nu poate să fie rea credință din partea unui așa distins jurist cum este onoratul d. Mirto!

Despre ce tratează art. 7 și despre ce tratează art. 103? Și aci, a apelat la dl prim-ministru, ca autor al acestui regulament.

Când dl prim-ministru a întocmit acest regulament, care s'a aplicat în patru legislaturi, cum observă dl Mirto, d-sa a știut ce-a făcut.

Astăzi, dl Mirto, vine și se îndoiește, pentrucă nu pricepe despre ce este vorba. (Ilaritate).

Vă rog, să mă iertați dar trebuie să răspund, pentrucă ați contestat competința în materie a președintelui....

D. Eduard Mirto: Nu, n'am contestat.

D. A. C. Cuza, *pres. de vârstă*: Tată ce spune art. 7: „Dacă în secțiuni alegerea s'a contestat cel puțin de o treime din membrii prezenți la verificare, sau dacă zece deputați o contestă în Adunare, se pune în discuțiune luarea în considerare a acelei contestări".

Luarea în considerare, pentru toate legile și chiar pentru Constituție, se votează, prin ridicare de mâini. E vorba de luarea în considerare!

La art. 103, se zice: „Votul cu bile este de drept, asupra următoarelor chestiuni:

1. Admiterea în total a unei legi;
2. Contestațiunile la validare".

Când contestația de validare își va urma filiera, va fi trimisă comisiunii celor 11, care se vor pronunța, care sunt în drept să facă anchetă, care sunt în drept să trimeată o comisie la fața locului, pentru a cerceta cele arătate în contestație, numai apoi va veni în fața acestei onorate Camere și va fi supusă votului cu bile. (Aplauze prelungite pe băncile majorității).

Dle deputat, îmi permit, în sfârșit, în virtutea vârstei mele și a calității de președinte de vârstă, să vă dau câteva indicațiuni, care sper, că în lunga d-voastră carieră, de acum încolo (ilaritate), vă va fi de folos. (Aplauze pe băncile majorității).

Ascultați bine ce zice art. 7: „Dacă Adunarea o ia în considerare" — contestația — „se instituie un comitet ales, compus din 11 membri, cari să procedă judecătorește la cercetarea contestațiunii. El are drept a face anchetă la fața locului, a cita martori și după ce ascultă și apărarea alesului, dă hotărîrea sa, pe care o supune votului definitiv al Adunării".

Prin urmare, după ce s'a făcut ancheta, comisiunea aceasta de 11, vine înaintea Adunării și-i supune rezultatul cercetării sale. „Adunarea se pronunță, după o discuțiune publică, prin vot secret" — adică cu bile.

Prin urmare, d-le Mirto, noi vom urma această procedare. Și este chiar în interesul cauzei susținută de d-voastră, cu un talent așa de strălucit, ca această cauză să fie trimisă înaintea comisiunii, în care se va face o anchetă judecătorească parlamentară. Cerem această anchetă — să-mi fie permis aici să depășesc puțin cadrul atribuțiunilor pe cari le am momentan căci dacă n'așĭ fi fost chemat de d-voastră aici, așĭ fi luat cuvântul în această chestiune. Cerem să se trimeată chestiunea la această comisiune care să orânduiască o anchetă parlamentară, și cum va fi adevărul, așa să vă pronunțați și d-voastră, după discuțiunea publică. (Aplauze pe băncile majorității și ale L. A. N. C.)

D. Eduard Mirto: D-lor, nici un moment nu m'am gândit să contest dlui președinte dreptul de suverană interpretare a regulamentului. Din contră, chiar dacă noi, în majoritate, am da o altă interpretare, dreptul pentru președintele Camerei este suveran în interpretarea regulamentului. Dar nu numai atât, d-lor; chiar și puterea de judecată și de logică a dlui președinte, reprezintă o mare autoritate pentru noi. Totuși, să-mi fie permis să-i reamintesc d-lui președinte că la un argument n'a răspuns. Am spus că acest regulament a avut până acum de patru ori aplicare, în patru Parlamente, și în fiecare din aceste Parlamente, interpretarea art. 103, a fost aceea pe care o spun eu.

D. I. M. Leon: Nu poate fi interpretare când este text precis.

D. Eduard Mirto: D-le Leon, ați făcut parte din Parlamentele în cari s'a interpretat cum spun eu. (Sgomot, întreruperi).

In orice caz, dacă noi nu greșim astăzi, atunci Parlamentele anterioare au greșit. Aceasta trebuie să se știe. Eu, pretind, dlor, că interpretarea mea se găsește în compania părerii aceluia care a fost autorul regulamentului.

D. profesor N. Iorga, președintele Consiliului și ministrul instrucțiunii publice și al cultelor: Eu, regulamentul l'am făcut, după acea am dat să-l crească alții, și, prin urmare, așa cum l-au crescut, unii dintre dânșii poate să fi greșit. Dar profesorul cel mai competent al copilului meu, este d-nealui. *(Arătând spre d. A. C. Cuza, președintele de vârstă).* Ilaritate, aplauze).

D. A. C. Cuza, *președintele de vârstă*: D-lor deputați, înainte de a pune la vot...

D. Iosif Fischer: Cer cuvântul...

D. A. C. Cuza, *președintele de vârstă*: D-ta, te rog, du-te la locul d-tale și vei cere cuvântul. (Ilaritate).

D-lor deputați, înainte de a pune la vot admiterea sau neadmiterea luării în considerare a contestației d-lui Mirto, mai trebuie discutată încă o contestație, anume contestația semnată de colegul nostru, dl Nichifor Robu, deputat de Rădăuți, care a făcut această contestație, în numele „Ligii Apărării Naționale Creștine".

Dl Nichifor Robu are cuvântul.

D. D. R. Ioanitescu: Dacă nu o avea nici acum Liga protecție?!

© BCU CLUJ

D. Nichifor Robu: Liga are protecţia naţiunii româneşti.

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă*: N'are nevoie de protecţia altora.

D. D. R. Ioaniţescu: Era câte odată nevoie, când eraţi de unul singur, şi, dacă nu vă scăpam noi, vă mânca majoritatea.

D. Nichifor Robu: D. Cuza nu este niciodată singur, a fost şi este cu naţiunea românească (Sgomot, întreruperi).

D-le preşedinte, d-lor deputaţi, vă puteţi lesne închipui d-voastre cu câtă durere m'am urcat la această tribună, ca tânăr, dacă nu cel mai tânăr dintre d-voastre, ca să exprim durerea tinerei generaţii, durerea unei provincii alipite, Bucovina, care se asociază la altă provincie alipită, durere provocată de nedreptăţile făcute în alegerile din anul acesta. Şi, d-lor deputaţi, când mă gândeam la rezultatul acestor alegeri, mă gândeam în primul rând la provinciile alipite. Şi mi-a căzut întâmplător în mână ziarul „Cuvântul". Şi, în acest ziar am cetit câteva rânduri, din care am aflat că dl prim-ministru, pe care îl respectăm ca mare Român, mare profesor, care a făcut şi face atâta cinste ţării noastre, a promis la Chişinău, în capitala acelei provincii alipite, Basarabia, că va da o deosebită atenţiune acestei provincii dintre Prut şi Nistru, pe care stăpânirile trecute au transformat-o într'o satrapie electorală a unui grup de aventurieri. Aşa era scris în ziarul „Cuvântul". Dsa şi-a mai exprimat dorinţa, ca să ajungem în sfârşit la o stare sufletească omogenă, când ţara va deveni ceva unitar şi nu vom mai distinge basarabenii, bucovinenii şi aşa mai departe. Ziarul „Cuvântul" mai făcea şi alte comunicări.

D-lor deputaţi, întâmplător, am trăit doi ani de zile în oraşul Hotin. Eram tânăr absolvent al şcoalei normale de învăţători din Cernăuţi şi primul lucru pe care l-am făcut, când am ieşit depe băncile şcoalei, a fost să cer d-lui inspector dela Cernăuţi să mă trimită acolo unde crede că este mai multă nevoie să se pună suflet românesc pentru închegarea naţiei noastre. (Aplauze pe băncile L. A. N. C.). Şi, am fost trimis pe malul Nistrului, la Hotin.

(Dl deputat Lucreţiu Pătrăşcanu, întrerupe).

Cine m'a întrerupt?

D. Lucreţiu Pătrăşcanu: Eu!

D. Nichifor Robu: Cine eşti d-ta!

Voci: Comunist!

D. Nichifor Robu: Apoi d-le eu îţi promit d-tale, că n'ai să mai stai mult în Camera aceasta! (ilaritate, aplauze prelungite pe băncile majorităţii şi pe băncile L. A. N. N.; protestări vehemente pe băncile grupului comunist). Loc d-ta n'ai aici şi nici de aici până la Hotin n'ai unde te opri; o să te trimitem peste apă, dincolo. (Aplauze pe băncile majorităţii şi pe băncile L. A. N. C.; protestări pe băncile grupului comunist; mare zgomot). Dacă nu te vei duce singur, te-oi duce eu. (Exclamaţii, zgomot, întreruperi). Aici este Adunarea reprezentanţilor naţiei româneşti şi dta reprezinţi o altă idee; reprezinţi altceva decât naţia noastră; dta reprezinţi Moscova şi acolo este locul d-tale.

(Dl Lucreţiu Pătrăşcanu vrea să întrerupă).

Voci depe băncile majorităţii şi depe băncile L. A. N. C.: Jos, jos! (mare zgomot).

D. Nich. Robu: D-lor deputaţi, când am ajuns la Hotin, m'am dus în costumul acesta ţărănesc, sunt fecior de ţăran din comuna Volovăţ, judeţul Rădăuţi şi se uita toată lumea după mine de ce umblu îmbrăcat ţărăneşte.

Dar, după câtva timp, mi-au cerut şi alţii să le procur costume de acestea, căci sunt frumoase. Şi, am putut vedea, în anul 1923, după câteva luni dela venirea mea acolo, purtându-se costumul naţional de orăşeni.

Oameni buni! (Ilaritate).

D-lor deputaţi, să mă iertaţi că am zis, cum sunt obişnuit, „oameni buni"; dar aşa vă socotesc şi pe d-voastră; să mă iertaţi, dar vorbesc pentru prima oară în Parlament.

D-lor deputaţi, am găsit naţiunea românească îndurerată. Am găsit Români, care se cheamă „Munteanu" dar nu ştiu vorbi românește; am găsit Români, cari se cheamă Cantacuzino, Bălan şi alte nume româneşti, dar cari nu ştiu grăi românește. Şi, atunci, m'am pus în slujba acestui popor de peste Prut, pentruca să facem acea închegare pe care o intenţionează dl profesor Iorga şi pe care a mărturisit-o la Chişinău.

D-lor deputaţi, am găsit o grozav de mare neîncredere la început, pentrucă tot ceeace era român, era văzut acolo ca ceva neloial şi pentrucă ei erau basarabeni, se credeau persecutaţi. Şi dela războiu încoace, oridecâteori Basarabenii ridicau cuvântul să ceară dreptate, li se spunea că sunt bolşevici şi erau băgaţi la închisoare. In chipul acesta i-au înverşunat şi au făcut, că chiar aceia cari purtau nume româneşti, să se uite cu duşmănie la noi, Românii.

D-lor deputaţi, am plecat dela Hotin şi am făcut şcoala militară...

Voci: Veniţi la chestie.

D. Nich. Robu: M'am întors înapoi, după aceia şi împreună cu fratele nostru de luptă, profesorul T. Huţan, din Cernăuţi, am trecut din Bucovina în Basarabia, pentruca să stăm de vorbă cu creştinii români din Basarabia, pentruca să facem unirea sufletească de care ţara noastră are absolută nevoie.

D-lor, vă rog să vă daţi seama de ce a însemnat congresul nostru din luna Martie. Ce a însemnat adunarea celor 15.000 de Basarabeni, făcut cu toată opreliştea guvernării depe atunci. Şi, astăzi, când iau cuvântul, pentru a contesta alegerea din Hotin, care ne-a dat trei mii de voturi, vă rog să-mi respectaţi cuvântul, pentrucă el reprezintă durerea a 40.000 de cetăţeni ai Basarabiei, din judeţul Hotin, cari s'au exprimat într'un fel, dar au obţinut rezultate într'alt fel.

Dacă dl Mirto, ilustrul orator, care a vorbit înaintea mea, a vorbit cu multă durere, deşi ceeace s'a săvârşit la Hotin n'a fost în paguba dlor; gândiţi-vă cu câtă durere trebuie să vorbim noi, când într'un singur judeţ, ni s'au răpit circa 40.000 de voturi.

D-lor, au fost redate cu atâta talent de dl Mirto.... întâmplările de la Hotin, încât, mie, nu-mi rămâne decât să aduc câteva dovezi asupra celor petrecute.

Am aci câteva dosare, fiecare de la o secţiune de votare, cu anchetă făcută de dl profesor Huţanu, dela Cernăuţi, la fiecare secţiune de votare şi cu declaraţiunile legalizate la judecătorii.

D-lor, la secţiunea Lipcani am primit după cum veţi putea constata în dosar, 250 de voturi. Procesul verbal, încheiat şi semnat de asistenţii altor liste, căci despre ai noştri asistenţi nu poate fi vorba, căci aceia nu au pătruns nici unul şi nicăieri în localurile de votare, cari şi ei au fost arestaţi, împreună cu candidaţii noştri şi nu au putut lua contact cu alegătorii şi veni la secţiunea de votare.

Din 1.666 de voturi, constatate prin procesul-verbal, iscălit de preşedintele secţiunii, de asistenţii şi delegaţii celorlalte liste, ni se comunică oficial numai 250 de voturi.

© BCU CLUJ

Dovezi avem: 9 declarații aci, pe cari, dlor, nu le citesc, pentrucă am convingerea că d. prim-ministru are să ne dea o satisfacție. Am această convingere; mai mult, am convingerea că dl prim-ministru nu-și însușește procedarea și că nu a avut nici o știre asupra celor petrecute la Hotin. Am convingerea că dnii deputați — pe cari îi văd în această Cameră, ca un Corp select, după cum mi s'a spus, cum nu a fost multe Camere dela război încoace, vor aprecia aceste lucruri pentru prestigiul acestui loc, unde trebue să reprezentăm națiunea și țara noastră. (Aplauze).

Dlor, ceilalți martori nu sunt de ai noștri; nu sunt membrii ligii noastre; citez numai pe căpitanul Moraru dela 4 vânători. — Ofițerul este om de onoare și noi nu ne temem că nu va declara adevărul — era comandantul gărzii, care a asistat și a văzut totul. Cerem să se ia mărtuia și acelora cari au dat aceste declarațiuni, toate legalizate la tribunal. Nu vi le citesc, fiindcă nu vreau să îngreunez misiunea d-voastre, de a trece la alte lucrări.

Ancheta pe care noi am făcut-o în câteva sate din fiecare secție, lămurește lucrurile și nu poate cineva să ne vorbească altfel despre județul Hotin, unde s'a adunat poporul și am făcut liste, în cari, d-lor, s'au iscălit cu mâna proprie: cari și unde au votat; și depunând, sub jurământ, că au votat cu Liga Apărării Naționale Creștine.

Dlor, ancheta făcută în 5 sate, din cele 14 sate cari alcătuiau o secțiune de votare, ancheta făcută numai în 5 sate cu acei pe cari i-am putut întâlni ca să iscălească, pentrucă nu am proclamat o a doua alegere, ca să vină toți să iscălească în timp de două ceasuri. Numai din cinci sate, 668 de oameni au declarat și semnat că au votat cu noi, afară de cei care ar mai fi iscălit, dacă i-am fi întâlnit pe toți și în afară de restul de nouă sate care ar mai fi putut să iscălească.

Totuși nouă ni s'a dat 250 de voturi.

Prin urmare, secțiunea dela Lipcani poate fi socotită ca o secțiune care se poate valida? Se poate socoti alegerea făcută ca o alegere bună? După mine, nu!

Despre celelalte considerațiuni, că dl Croitoru cu alți domni, cari s'au ocupat cu alegerile dela Hotin, sunt de o anumită calitate, s'a vorbit destul și nu mai trebue să vorbim despre ei, pentrucă este mai bine dacă nu vorbim. (Aplauze pe băncile L. A. N. C.).

Secțiunea Stănilești cuprinde la dosar, în mod oficial, 20 de voturi pentru ligă. Ce s'a întâmplat la această secțiune dlor? Este un lucru pe care eu ca om tânăr, care vreau să respect și vreau să intru în viața publică, cu cea mai bună părere despre autoritățile statului, pe cari trebue cu toții să le respectăm — și mai ales justiția țării — eu cred că acela care a fost la acea secție, nu a fost un judecător, ci un om care s'a strecurat ca să necinstească magistratura și împotriva căruia trebuie să se ia măsuri.

Acel judecător, în loc să prezideze secția de votare, a plecat dela biurou ca să se îmbete și a lăsat secția de votare și urna pe seama prim pretorului Riconte și a grefierului Diaconescu, cari au răsturnat buletinele într'un sac, le-au pus într'o mașină, au găsit și pe judecător și l-au pus deasupra și au mers la Hotin, unde au dresat procesul-verbal scris la mașină, despre care ne-a vorbit dl Mirto. Nouă ne-a dăruit 20 de voturi. Deși avem șapte declarații dela Stănilești — nu vi le citesc, fiindcă unele le-a citit și dl Mirto și v'ar obosi prea mult — din care se vede situația reală. Ancheta noastră, făcută în cinci sate din 14, ne-a dat 644 de semnături, cari se găsesc la acest dosar. Prin urmare sunt 644 de cetățeni cari au votat cu L. A. N. C.

Să știți că în mijlocul poporului se petrece un lucru foarte grav: Poporul cere să nu mai voteze secret, vrea fiecare să știe unde a mers votul lui.

Dacă din cinci sate noi am primit 644 de iscălituri — ceeace nu cuprinde totalul voturilor din acele sate — și nouă ni s'au dat numai 20 de voturi, dar din 14 sate, câte voturi am primit atunci? Nu mai insist și trec și de această secție.

La secția Dăncăuți, s'au dat oficial 86 de voturi, pe când procesul-verbal original, iscălit de asistenți, delegați și de judecătorul secțiunii, chiar la secțiune, ne dă 1.570 de voturi.

Dlor, este în joc prestigiul acestui Parlament și al acestei Camere. Vă rog pe d-voastră să dați satisfacție poporului de acolo. Nu este vorba că ar mai fi vreun deputat al L. A. N. C. sau doi, sau trei, ori mai mulți, ci că este un popor — sunt 62.000 de oameni — care a votat și care a exprimat 62.000 de voturi, din care se înțelege că cel puțin 70 la sută erau ale Ligii Apărării Naționale Creștine; iar noi am luat 3.000 de voturi, adică ni s'a oferit 3000 de voturi.

Dovezi avem; sunt aci declarațiuni; nu insist și nu le citesc. Ancheta noastră din cinci sate ne-a dat iscălitura a 625 de votanți. Câte voturi am fi obținut în celelalte 11 sate, cari fac parte din a ceeaș secție?

La Sulița, oficial ni s'au comunicat 64 de voturi. Ce s'a întâmplat? Acolo a fost însuși dl profesor Hutan cap de listă al L. A. N. C., arestat înainte de a ajunge la secția de votare, depus la postul de jandarmi și i s'a dat drumul pe la ora 2 din noapte, după ce se terminase socoteala cu urna. Avem declarația prețioasă a unui director de școală din acea comună care știe cum s'au petrecut lucrurile la Sulița. Ancheta noastră din patru sate, din cele 13, care aparțin acelei secții de votare, ne-a dat 577 de iscălituri. Oficial am primit 64 de voturi. Ce este cu celelalte voturi și din toate 13 sate.

La Cepeleuți au votat numai patru sate, din 21. Închipuiți-vă 21 de sate la o secție de votare, când în Bucovina avem două și chiar un singur sat la o secție de votare! Cum se poate ca în Basarabia să fie 21 de sate concentrate la o singură secție? Din ancheta noastră din patru sate am aflat că din 21 de sate n'au votat 17, deoarece lumea era revoltată împotriva ilegalităților ce se petreceau.

Față de această revoltă de care se temeau și jandarmii probabil, s'a telefonat să vină colonelul dela jandarmi, care a sosit împreună cu procurorul și a întrerupt votarea, până pe înserat, ca să succească lucrurile. Astfel, restul comunelor n'au mai votat. La Cepeleuți ni s'au dat oficial 422 de voturi, era o secție care a fost oprită dela votare, fiindcă era cuzistă.

La Clișcăuți ni se comunică oficial 197 de voturi. Asistenții și delegații noștri au fost arestați și amenințați cu moartea, iar jandarmii au încercat omorârea învățătorului Bulagniuc, prin strângere de gât, într'un beciu la postul de jandarmi, fiindcă acel învățător simțea românește. Ce este de mare însemnătate, este faptul că jandarmii erau travestiți în haine țărănești, pentru a nu fi recunoscuți și introduși în întuneric peste învățător, încercau să-l sugrume, fiindcă el reprezenta organizația noastră în părțile acelea.

© BCU CLUJ

Avem nouă declaraţii şi ancheta noastră făcută în aceste părţi.

La Edineţ ni se comunică oficial 21 de voturi. Ancheta noastră făcută în trei sate din 13, câte votau acolo, a întrunit iscălitura a 329 de locuitori, care zic că au votat cu noi şi aceasta numai din trei sate prin care am trecut, fiindcă vă închipuiţi că nu am adunat pe toţi locuitorii din acele sate, cari au fost la vot. Va să zică 329 de locuitori din trei sate jură că au votat cu noi şi se miră, sunt revoltaţi că au eşit numai 21 de voturi. Dar din celelalte 10 sate, căci în total au fost 13 sate, câţi au mai votat pentru noi?

La Dinăuţi, un sat românesc aproape de Noua-Suliţă, ni se comunică oficial 54 de voturi, iar ancheta noastră stabileşte numai în două sate 605 voturi.

Iată originalul acestor declaraţii.

O voce depe băncile majorităţii: Sunt autentice?

D. Nich. Robu: Autentificate, poftiţi. Văd că d-voastră vorbiţi cu mult scepticism. Luaţi un sat, oricare voiţi din judeţul Hotin, să facem anchetă şi dacă numai în acest sat nu vom avea mai multe voturi decât la toate secţiunile, atunci primim păărerea d-voastră. (Aplauze pe băncile L. A. N. C.)

D-lor, au fost arestări, bătăi, ameninţări cu moartea de către plutonierul Radu la adresa dlui Melnic Vasile. Sunt la dosar certificate medicale, pe care le pun la dispoziţia d-voastre.

La Larga, oficial ni se comunică 62 de voturi din 14 sate. Ancheta noastră stabileşte 357 de iscălituri dintr'un singur sat, faţă de cele 14 sate care au votat acolo. Las la aprecierea d-voastră acest fapt.

La secţia Secureni, oficial ni se comunică 996 de voturi. Probabil că aci a fost un magistrat, care face cinste magistraturii.

D-lor, cum vă spun, s'au făcut arestări, bătăi. Este cazul unui fruntaş al nostru, care a fost bătut în casa lui, iar femeia, din această cauză, se află grav bolnavă. Şeful secţiei aplică săteanului Mocanu Vasile 20 de palme, iar soţia îngrozită se bolnăveşte. Motivul a fost că acesta susţinea că este fot cuzist şi nu votează o altă listă pe care o pretindea jandarmul.

Sunt atâtea cazuri de acest fel pe care aşi putea să vi le comunic.

Dlor, un lucru de mare importanţă este faptul că ni s'a falşificat semnul la tribunal, nu a fost depus clişeul înaintat de candidaţii şi de propunătorii noştri, ci s'a depus clişeul unei linii orizontale dar întreruptă la capăt, aşa cum era semnul partidului naţional-liberal în alte alegeri. Poftiţi, dle prim-ministru un buletin, ca să vedeţi că este aşa cum spun eu. Vasăzică s'a făcut acest lucru pentru a induce în eroare pe alegători.

Nu mai insist asupra altor dovezi. Afirm că ne-au dispărut, ni s'au luat, nu întrebuinţez termenul celălalt, circa 40.000 de voturi în judeţul Hotin. Ni s'au luat pe nedrept.

Dlor deputaţi şi dle prim-ministru, vă rog să vă gândiţi un moment la faptul că acum doi ani şi ceva, exista cel mai mare curent, pe care desigur că trebuie să-l recunoaştem cu toţii, în ţara aceasta, că l-a avut partidul naţional-ţărănesc.

In afară de alte consideraţiuni, alegerile, pe cari le-a făcut, au fost alegeri libere.

Că acele alegeri au fost libere, pentrucă exista popularitatea aceia, care mai târziu s'a schimbat — şi acea libertate să-mi daţi voie să o discutăm cu altă ocaziune; că ne-a fost nouă aplicată, mai pe urmă, în Rădăuţi, şi, mai ales, la 1 Februarie, când a trebuit să jertfim pe un tânăr student care a fost ucis; aceasta este altă vorbă — dar a fost un curent fără seamăn la noi in ţară, curent politic şi mai ales în Basarabia, în judeţul Hotin.

Lista naţional-ţărănistă a obţinut, atunci, la Hotin 40.000 de voturi, iar astăzi, la alegerile de acum, când în tot cuprinsul judeţului nu se vorbea decât de L. A. N. C. şi de guvernul Cuza. (Ilaritate). Puteţi să râdeţi cât poftiţi aci, dar aşi vrea să vă văd acolo, unde ştiu că nu aţi mai râde.

Totuşi, în acest judeţ, unde, să-mi daţi voe să vă declar cinstit că nu Uniunea Naţională a făcut alegerile, ci le-a făcut Partidul Naţional-Liberal şi deaceea şi sistemul, ca atare, nu aparţine listei şi nici guvernului Uniunii Naţionale, ci aparţine Partidului Naţional-Liberal şi aparţine tocmai vechiului sistem, al acestui partid, care compromite guvernul Uniunii Naţionale — guvern care reprezintă un nou sistem şi în care voim să ne dăm silinţele să ne punem oarecari speranţe.

Exista în aceste vremuri grele o rezervă a ţării, pe care M. S. Regele a bănuit-o în persoana dlui prim-ministru Iorga.

După părerea mea şi după alegerile, cari s'au făcut aşa cum s'au făcut, după cum voi avea onoarea să vorbesc asupra celor petrecute la Rădăuţi, se poate dovedi că această legătură a partidului Naţional-Liberal cu guvernul Uniunii Naţionale are menirea să compromită guvernul Uniunii Naţionale.

D-lor, la Hotin s'a petrecut o minune şi anume lista aceasta a Uniunii Naţionale, nu a luat 40,000 de voturi, ca atunci când, prin alegeri libere şi în curentul acela pe care l-a avut Partidul Naţional-Ţărănesc în 1928, ci a luat acum Uniunea Naţională 50,000 de voturi. Ei bine, cum s'a transformat şi cum a ajuns aci curentul acesta, este cel putin un rezultat necuviincios.

D-lor eu cunosc hoţi, am stat în închisoare — nu ca hoţ, dar ca unul care eram bun Român, şi pentru aceste sentimente — şi trebuie să ştiţi, în această ordine de idei, că la discuţia contestaţiei pentru judeţul Rădăuţi, voiu arăta de unde vin eu în această Cameră şi cum ajung aci — dar vreau să vă spun un lucru: că...

O voce depe băncile majorităţii: Că, că,...

D. Nichifor Robu: D-ta, probabil că numai atât ştii, că l-ai repetat de două ori. Eu cel puţin am spus ceva, dar d-ta nimic.

D-lor, eu cunosc hoţi, cari mi-au declarat, în puşcărie: „da, sunt hoţ, pentrucă nu am ce mânca. Sunt hoţ pentrucă nu m'a pregătit tata mai bine şi regret că sunt hoţ în loc să fiu altceva mai bun; dar eu fur şi mai las, dela cela dela care fur, şi pentru el; nu-i fur totul". (Ilaritate).

Da, d-lor, şi hoţul are în felul lui un fel de onoare: fură, dar mai lasă şi pentru acela dela care fură. Dar să furi totul, aceasta este o mare ruşine. (Ilaritate, aplauze).

Şi eu zic, bine, furi! furi! dar să fi lăsat şi pentru ceilalţi, cel puţin un mandat! Dar n'au făcut aşa.

Şi, recunosc, d-voastră aţi fost mai cuviincioşi, şi la Rădăuţi, de pildă, ne-aţi lăsat să luăm un mandat. (Ilaritate).

D. Eusebiu Popovici: Aveaţi pretenţie la mai mult?

D. Nichifor Robu: Desigur, dar la Rădăuţi candida d. ministru de războiu, pe care noi îl respectăm. Şi trebuie să ştiţi d-voastră, că nu ne-am atins de persoana d-sale şi nici de guvernul Uniunii Naţionale.

D voastră ştiţi ce aţi făcut? Să-mi daţi voe să vă fac următoarea comparaţie. D-voastră aţi făcut cum a făcut Cucul, care îşi depune ouăle în cuibul Mierlei. (Ilaritate, aplauze). Şi atunci Mierla aşteaptă să iasă puii şi când ies puii, în loc să cânte ca Mierla, ei cântă tot „cucu". (Mare ilaritate).

© BCU CLUJ

Şi, în loc să se ţină de Mierlă şi să sboare în jurul ei, sboară încotro apucă lăsând Mierla să cânte singură. (Mare ilaritate).

Dacă guvernul Uniunii Naţionale va avea intenţiuni bune, noi, L. A. N. C., desigur, acolo unde va fi în folosul Naţiunii îl vom sprijini.

Aşa a declarat-o d. preşedinte, în manifestul adresat Ţării, nu pentrucă avem oarecari legături cu persoanele din acest guvern, ci pentrucă reprezintă sistemul L. A. N. C., pe care d. preşedinte suprem a avut onoarea să-l prezinte în memoriul înaintat M. S. Regelui, încă de astă toamnă, din Septemvrie.

Deaceea, acest sistem noi îl considerăm ca un triumf al L. A. N. C., şi mai ales un triumf al preşedintelui nostru suprem, pentru că s'a aplicat întocmai aşa cum era redat în acel memoriu şi s'a format un guvern constituţional, nu un guvern de partid, unde vine şeful partidului cu toată clica după el, cu nepoţi, cu cumnaţi şi cu toţi clienţii afacerilor.

De altfel un lucru, să nu mai insistaţi, pentrucă în Bucovina aveţi şi d-voastră afacerea aceea cu fondul bisericesc. (Zgomot, întreruperi) D-voastră, cu toţii la un loc.

De aceea, d-le Popovici, bine faci că acolo unde stai, stai în picioare, pentrucă dumitale nu ţi se cuvine nici un loc în această Cameră.

D. Eusebiu Popovici: Ba, nu, ţi se cuvine dumitale! Eu am fost ales în Cameră, şi o să mai fiu, nu ca d-ta, pentru prima dată...

D. Nichifor Robu. Da, dar după cum nu se cuvenea să fii astăzi în Parlament, tot aşa nu se cuvenea să fii nici atunci.

Eu vorbesc aci în numele Românilor din Rădăuţi, iar d-ta vorbeşti în numele gloanţelor trimise în săteanul dumitale Ghetău, acela care zace şi azi în spital.

D. Eusebiu Popovici: D ta i-ai revoltat!

D. Nichifor Robu: Pe mine m'au pus în închisoare când d-ta pregăteai furtul urnelor. (Protestări).

D. Costin R. Sturdza: D-le preşedinte, dialoguriie nu sunt permise după regulament.

D. Eusebiu Popovici: Cine a călcat un colonel de jandarmi cu calul? D-ta!

D. Nichifor Robu: Eu m'am despărţit de colonel cu strângere de mâini, iar a doua zi mă trezesc arestat, că l-am călcat pe colonel cu calul. (Zgomot, întreruperi).

D-lor deputaţi, văd în d-voastră oameni în vârstă, văd şi oameni tineri, dar apelez la conştiinţa d-voastră, pentru a nu se trece cu judecata pe care veţi face-o astăzi asupra faptelor petrecute la alegerile dela Hotin, fiindcă dacă este adevărat că s'au petrecut astfel de fapte şi în alte părţi, *nicăeri lucrurile n'au ajuns ca la Hotin.* Daţi, d-lor, satisfacţia care trebuie. Dacă ar fi un judeţ românesc, tot am mai putea zice că Românul e mai răbdător şi lasă să treacă, dar aici nu iritaţi şi nu porniţi o anarchie printr'o hotărîre a d-voastră, în această Cameră. Nu consfinţiţi furtul comis la Hotin prin judecata d-voastră. (Aplauze pe băncile partidului naţional-ţărănesc, ale partidului ţărănesc şi ale L. A. N. C.).

D-lor, se înţelege, eu nu cunosc toate regulamentele, cum am văzut că le cunoştea antevorbitorul meu, d. Mirto, care le ştia aproape pe de rost, cu ajutorul d-lui preşedinte, se înţelege, astfel că se completau foarte bine. Nu le cunosc aşa de bine, dar ceeace trebuie de făcut, ştiu, şi vă rog să faceţi, pentru ca să daţi dreptate poporului peste Prut. (Aplauze). Vă mulţumesc cu încredere şi voiu aştepta decisiunea d-voastră.

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă:* D-lor deputaţi, sunt trei contestaţii, la alegerea dela Hotin şi nu pot şti care va fi hotărîrea onoratei Camere. Insă, cred că este de a mea datorie să vă atrag atenţia că aceste alegeri dela Hotin, a căror contestaţie a fost susţinută cu atâta talent de d. Mirto, şi cu atâta bogată documentare de d. Robu, nu se pot confunda cu celelalte alegeri, cari au fost contestate, ci ne găsim în faţa unui caz de o gravitate excepţională. In ce constă gravitatea excepţională a alegerilor dela Hotin? Constă în faptul că întreaga alegere a fost subtilizată; n'au fos alegeri, oamenii au fost brutalizaţi. (Aplauze pe băncile opoziţiei) Se poate constata şi de data aceasta — şi cuvântul poate fi întrebuinţat pentrucă a devenit parlamentar — că au fost furate voturile (aplauze pe băncile opoziţiei). Eu apelez la conştiinţa d-voastre, şi apelez la conştiinţa dlui prim-ministru, că să vadă că în acest caz se impune o atenţie şi o cercetare deosebită, pentru a se da satisfacţie acelei poporaţii, care a ajuns la desnădejde.

De aceea pun la vot, cu această introducere, aceste contestaţii. Le pun în total, fiindcă ele au acelaş obiect. Aceia dintre d-voastră, cari voesc să se facă o anchetă, cei cari voesc să se cerceteze cazul dela Hotin, pentrucă apoi să se supună onoratei Camere rezultatul acestei anchete, să ridice mâinile.

D. dr. N. Lupu: Cerem votul cu bile.

Voci de pe băncile opoziţiei: Votul cu bile. (Intreruperi).

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă:* Sunt 15 deputaţi cari cer votul cu bile?

D. dr. N. Lupu: Desigur, sunt mai mulţi. (Protestări pe băncile majorităţii, zgomot mare).

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă:* In acest caz vom proceda la votul în total cu bile. Cine este pentru admiterea contestaţiunilor, votează alb la alb, cine este contra, votează negru la alb.

— Adunarea procede la vot.

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă:*

Rezultatul votului:

Votanţi	176
Majoritatea regulamentară	99
Bile albe	54
Bile negre	122

Adunarea a respins luarea în consideraţie a contestaţiei. In consecinţă, declar validate operaţiunile electorale din judeţul Hotin.

D. I. Mihalache: D-le preşedinte, cer cuvântul.

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă:* D. Mihalache are cuvântul.

D. I. Mihalache: D-le preşedinte, în urma acestui rezultat, declar că renunţ a mai susţine invalidarea alegerilor dela Muscel. La Muscel s'a întâmplat la o singură secţie ceeace s'a întâmplat la Hotin la toate secţiile adică complicitatea magistraturii cu armata şi cu administraţia, pentru subtilizarea voturilor, prin arestarea delegaţilor. Posed o bogata documentare, care de altfel se găseşte în parte şi la dosa ul alegerilor dela Muscel.

Dar, mă gândesc că dacă la Hotin s'au întâmplat abuzuri, ca sistem, la toate secţiile — precum s'a dovedit aşa de documentat şi de impresionat — şi totuşi onorata Cameră a găsit cu cale să valideze această alegere, consider inutil a mai răpi timpul Camerei cu susţinerea invalidării dela Muscel, unde astfel de fapte dezonorante s'au întâmplat la o singură secţie.

. . . . . .

D. N. Iorga, preşedintele Consiliului, şi ministrul instrucţiunii publice şi cultelor: Vă rog nu mă întrerupeţi. Eu, respectând şi dreptul d-voastră de a vorbi şi înălţimea la care aţi ridicat discuţia, nu am intervenit prin nimic ca să vă împiedic de a vorbi. Dar eu nu am avut ţara aceasta în mână nici odată.

Mă întrebaţi cum este? Este păcătoasă, cum aţi făcut o cu toţii (aplauze prelungite pe băncile majorităţii), cu o deosebire că unii au

© BCU CLUJ

înţeles . . . (Sgomot pe băncile opoziţiei).

D. Dr. N. Lupu: Nu este ţara păcătoasă, guvernele sunt păcătoase. (Aplauze pe băncile opoziţiei, întreruperi pe băncile majorităţii, sgomot).

D. N. Iorga, preşedinteie Consiliului şi ministrul instrucţiunii publice şi cultelor: Vorbesc atunci pentru stenografi (d. preşedinte al Consiliului coboară la masa stenografilor şi vorbeşte: Ţara am găsit-o păcătoasă depe urma acţiunii partidelor politice, care aceste partide politice au avut-o în mână şi nu eu; iar eu întrebuinţez toate silinţele mele ca să îndrept această ţară. Nu sunt răspunzător pentru nimic din ceeace până acum s'a făcut, dar voi fi răspunzător pentru ceeace se va face de acum înainte, când am mijlocul de a o guverna. (Aplauze pe băncile majorităţii).

D. Dr. N. Lupu: D-le preşedinte, vă rog să somaţi pe d. primministru să-şi retreagă cuvintele rostite la adresa ţării. Nu ţara este păcătoasă, ci alţii sunt păcătoşi.

Voci depe băncile majorităţii: Faceţi demagogie.

D. Gr. L. Trancu-Iaşi: Aceasta a fost dictare, sau dictatură?

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă:* Discuţiunea este închisă, continuăm lucrările de validare.

. . . . . .

*

După validarea operaţiunilor electorale din jud. Muscel:

D. Dr. N. Lupu: Dar cum rămâne cu „ţară păcătoasă?" Rog să se citească discursul dlui Iorga.

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă:* Il veţi citi în Monitorul Oficial.

. . . . . .

Seara.

Se validează, fără discuţii, operaţiunile electorale din jud. Târnava Mare; după discuţii: din jud. Cetatea Albă; fără discuţii: din jud. Câmpulung; după discuţii: din jud. Vlaşca.

In cursul discuţiilor pentru Cetatea Albă:

D. D. Brătănescu: . . .

Aproape toţi delegaţii şi asistenţii nu au putut ajunge la secţiunile de votare. Este acelaş sistem care s'a întrebuinţat la Hotin, . . .

. . . . . .

Am văzut cum aţi validat alegerea dela Hotin, şi aceasta m'a determinat să nu mai viu cu alte probe . . .

D. Teodor Iacobescu: D-le preşedinte, Onorată Adunare, atitudinea pe care majoritatea parlamentară a avut-o prin votul ce a dat astăzi, cu prilejul validării alegerii judeţului Hotin, ne-ar îndreptăţi pe noi să nu mai luăm cuvântul la susţinerea contestaţiilor, ce avem la celelalte judeţe. (sgomot, întreruperi).

. . . . . .

D. Teodor Iacobescu: . . .

Jertfele pe care jud. Cetatea Albă le-a dat atunci, furturile de urne, nerusinatele ingerinţe ce au avut loc cu acest prilej în acel judeţ nenorocit (sgomot, întreruperi), care s'au desfăşurat cu prisosinţă de data aceasta şi în judeţul Hotin . . .

. . . . . .

D. Teodor Iacobescu: . . .

. . . La Hotin s'a tolerat un prefect, destituit de două ori . . . Tot aşa şi la Cetatea Albă, tot un fel . . .

*

După validarea jud. Câmpulung:

D. D. R. Ioaniţescu: Ar fi bine d-le preşedinte, să luaţi jud. Rădăuţi.

D. A. C. Cuza, *preşedintele de vârstă:* Nu se poate lua în discuţie alegerile dela Rădăuţi, pentrucă d. Robu, care trebue să susţină contestaţia, a vorbit astăzi la jud. Hotin, şi nu putem să-l silim să ia cuvântul pentru a doua oară; ar fi prea obositor pentru d-sa.

(Continuarea în numărul viitor).

Cărţi noui

C. Argintaru: »Agonia Soarelui«

Ediţie restrânsă pentru poeţi, intelectuali şi pretini.

Tipografia »Ardealul« Cluj, 1931.

In timpurile noastre când omul are la 'ndemână radio, cinematograful, etc., apariţia unei cărţi de literatură şi mai cu seamă de poezii, nu mai interesează decât o mică parte din cititorii, intelectuali cu adevărat. Restul lumii, pretinsă cititoare, într'o goană nebună, aleargă după sporturi, plăceri şi mai ales după bunuri materiale. Cele spirituale sunt lăsate la o parte. Sau poate, cei cari altă dată mai luau o carte în mână, ca desfătare şi premenire a sufletului, precum şi tineretul, trăind în aceste timpuri, am putea spune anormale, când cele trupeşti sunt în mare cinste, nu mai *vreau* şi nici nu *voesc* să vrea, a ţine seamă de acele producţiuni ce se adresează inimii şi sufletului.

C. ARGINTARU

Desen de F. Gunesr

In aceste vremi apare şi volumul domnului *C. Argintaru »Agonia Soarelui«*.

Autorul a priceput, pe semne, ce însemnează o carte scoasă *astăzi* şi deaceea nici nu a mai pus-o în comerţ, ci s'a mulţămit cu un număr restrâns de exemplare, trimiţându-l la câţiva pretini, scriitori, reviste şi ziare. Dacă un roman care e mai accesibil marelui public, nu se vinde într'o librărie decât în 4-5 exemplare pe an, atunci cu mult mai greu ar putea merge o carte în versuri, oricât ar fi de măestrit scrisă.

»Agonia Soarelui« face parte din acele cărţi rare scrise într'o limbă curat românească, fără întortocheri de stil şi greutate în exprimare; cuvinte şi imagini necăutate, simple, limpezi, bogate în ritm şi muzicalitate şi într'o formă cu totul nouă, originală dela 'nceput până la sfârşit. Poate că originalitatea este partea cea mai izbitoare în cartea aceasta.

Dar pentru a scurta cele ce avem de spus despre cartea d-lui C. Argintaru, socotim mai nime-

© BCU CLUJ

rit să reproducem câteva poeme, ca cititorul să vadă despre ce e vorba.

S'a spus de unii critici, că un cititor serios, dela primele fraze vede dacă cartea este bună sau rea. Noi avem curajul să facem această experienţă.

Volumul începe cu bucata:

COPILUL MEU

Copilul meu cu ochi de roauă,
Cu suflet crud de infinit,
Cu zâmbet blând
Ca şi o rază
Dimineaţa 'n răsărit,
Prin suflul cald al buzelor
Aspiri comoara mea de gând,
Iar trupul tău de-acuma poartă
Nădejdea mea — copil plăpând.

Şi cu priviri aşa curate
Mâinile spre mine 'ntinzi —
Durerea vrei să mi-o cuprinzi
Şi s'o prefaci în sănătate.

Să fii norocul meu pierdut,
Să fii credinţa mea apusă
Şi viaţa ta — o sută veri —
Pe liniştite căi să fie
In toamnele bogate dusă.

Sau un pastel:

E VARĂ

Când spicul de grâu ţine
în vârful lui o vrabie
ce-i ciugule semintele pline
de lapte;
când plugarii îşi pun pălăriile de paie
lucrate de copiii lor
în şcoala primară, —
e vară.

Când florile mălinului îşi cască gura,
găzduind în sălaşul lor
poporul de albine;
când printre aglice şi sulfine
şopârlele nu mai au odihnă,
sbeguindu-se până soarele merge
spre seară, —
e vară.

Şi când fetiţele şi copiii, desculţi,
fug chiuind pe izlazuri şi răzoare,
dând buzna la jghiaburi
unde se stropesc cu apă
de arşiţa de soare
ce arde ca o pară, —
e vară.

. . . .

Doar în sufletul meu
unde suferinţa mereu
înjugată, ară, —
nu mai e vară.

Prin aceste bucăţi am voit să arătăm celor cari mai citesc asemenea cărţi, felul de a înţelege al autorului, natura, sentimentele omeneşti şi tot ce-l înconjoară. Volumul e citit cu nerăbdare şi interes, calităţi ce fac din »*Agonia Soarelui*« o adevărată carte.

R. Lădea.

Congresul judeţean al Uniunei foştilor Voluntari-Despărţământul Cluj

Duminecă 12 Iulie a. c. la ora 9 dim. s'a deschis congresul Uniunei foştilor Voluntari-despărţământul Cluj, în sala mare a Prefecturei Judeţului, fiind de faţă 400 voluntari dela sate şi un număr mai mic din oraşul Cluj.

Congresul îl deschide dl. *Dr. L. Isaicu* preşedintele acestui despărţământ, salutând călduros pe cei prezenţi. Propune ca înainte de a proceda la desvelirea programului stabilit, să se trimită o telegramă omagială M. S. Regelui Carol II, ceiace s'a primit cu furtunoase aplauze şi strigăte de „Să trăiască Regele". Textul telegramei este următorul:

»*Majestăţii Sale Regelui Carol II. — BUCUREŞTI.*

Voluntarii şi legionarii adunaţi în Congresul judeţean Cluj, depun omagiile de credinţă la picioarele Tronului pe care spre fericirea Neamului românesc s'a urcat acum un an Iubitul nostru Rege Carol II.

Voluntarii şi legionarii strânşi uniţi în jurul Majestăţii Voastre Vă asigură de loialitate, devotament şi supunere şi sunt gata a-şi jertfi totul pentru Tron şi Rege. — Trăiţi Majestate!

In numele Congresului, Dr. Lazăr Isaicu, preşedinte«.

deasemenea domnului Nicolae Iorga, prim-ministru cu urmărorul text:

»*Domnului Nicolae Iorga, prim-ministru — BUCUREŞTI.*

Voluntarii şi legionarii adunaţi în Congresul judeţean Cluj trimit omagiile lor aceluia care viaţa întreagă şi-a pus-o în serviciul Neamului, contribuind foarte mult la unitatea culturii româneşti şi unitatea naţională.

Voluntarii şi legionarii cari atât moralmente cât şi materialmente au contribuit la îndeplinirea idealului naţional, cer cărturarului şi apostolului neamului să-i aibă în grija sa, drepturile lor juste să fie urgent satisfăcute pentru întărirea ideei naţionale şi consolidarea Statului român.

Voluntarii şi legionarii Vă roagă să binevoiţi a soluţiona favorabil memoriul înaintat de parlamentarii voluntari prin Dr. Valeriu Pop, vice-preşedintele Uniunei noastre, cu referire la împroprietărirea şi colonizarea voluntarilor.

Din Congresul general, Dr. Lazăr Isaicu, preşedinte«.

şi d-lui Ionescu-Siseşti Ministrul Agriculturii, cu textul ce urmează:

»*Domnului Ionescu-Siseşti, Ministrul-Agriculturii — BUCUREŞTI.*

Voluntarii şi legionarii adunaţi în Congresul judeţean Cluj, Vă roagă să binevoiţi a soluţiona în mod favorabil memoriul înaintat de parlamentarii foşti voluntari şi ardeleni prin vice-preşedintele Uniunii noastre Dr. Valeriu Pop, cu referire la împroprietărirea şi colonizarea voluntarilor.

Din Congresul judeţean, Dr. Lazăr Isaicu, preşedinte«.

© BCU CLUJ

Telegramele au fost primite cu aplauze, având credința, că cel puțin acum foștii Voluntari năpăstuiți în drepturile lor vor fi luați în seamă și li se va face dreptate.

Președintele prezintă darea de seamă a activității Despărțământului, în ultimul an. Comitetul a depus o muncă titanică pentru a satisface toate novoile camarazilor neîndreptățiți, și a depus o muncă febrilă pentru organizarea acestui despărțământ.

Organizarea mergea mână în mână cu organizarea foștilor legionari din gărzile naționale, când în Septemvrie 1930, Comitetul central local, intervine ca legăturile cimentate între aceste două organizații acum 4 ani, să fie rupte. In tot cazul intervenția acestui comitet incapabil și care n'a făcut nimic de câți-va ani, a dat o lovitură dureroasă acestui despărțământ care era cel mai bine organizat dintre despărțămintele județene. O lichidare se putea face în mod elegant și mult mai urban; lovitura dată totuși nu a reușit să desființeze despărțământul pus pe bază solidă înainte cu trei ani. Bine înțeles că în atari condiții legăturile de bună prietenie între centru și Cluj s'au răcit. Diferite chițibușuri dăunătoare bieților camarazi au paralizat întru câtva gestiunile despărțământului Cluj. Nu amintim toate amănuntele luptei între Cluj și Comitetul central care pentru a-și putea reface reputația a înființat un birou a Voluntarilor, ce de multe ori credea de cuviință să se amestece în gestiunile Clujului.

Despărțământul Cluj intenționa să scoată o gazetă a Voluntarilor, care a trecut prin multe peripeții, s'a și început redactarea primului număr, — număr festiv cu ocazia venirei M. S. Regelui la Cluj, — când comitetul central a opinat să scoată gazeta pe socoteala proprie dar ceva mai târziu, ceeace s'a și întâmplat; era deci inutil să se scoată două gazete la Cluj.

Scopul gazetei s'a văzut în numărul din 1 Iulie, când într'un articol de fond se vedea, dela distanță, tendința de a remorca iarăși pe foștii Voluntari la partidul Dlui Maniu, care fiind eri la putere n'a făcut nimic pentru foștii Voluntari.

Deși raportul Președintelui nu a atins explicit toate amănuntele, totuși redăm aici faptele așa cum s'au petrecut în anul din urmă. Și am înțeles dece s'a substituit comitetul central la conducerea gazetei. Dl. *Deleu*, Președintele comitetului central, care a fost de o inactivitate condamnabilă atunci când era vorba de interesele colective a-le foștilor eroi, atunci când interesele partidului D-lui Maniu o cereau, se folosea de toate vicleniile ca pe aceia cari și-au făcut cu prisosință datoria să-i remorcheze la interesele acestui partid. Primul congres al foștilor Voluntari ținut la Arad a fost o manifestație de extremă simpatie pentru partidul național, care a inaugurat cel mai detestabil regionalism.

*

Raportul Președintelui a fost subliniat cu nesfârșite aplauze, de cei de față. Dar emisarii Beiului de pe Str. Grigorescu, dnii *Guiu* și *Selăgeanu*, au sărit să critice activitatea comitetului, din care și ei făceau parte, și unde au activat mai mult ca agenți paralizanți ai comitetului central, decât ca sinceri camarazi ai celor mai năpăstuiți foști voluntari, cari se găsesc în județul Cluj.

S'a amintit cazul, că la data de 28 Iunie, când a fost convocat mai întâi congresul, dar nu s'a ținut deoa ece erau prezenți numai vre-o 100 de camarazi, — prin surprindere sau adunat la Primăria orașului vre-o 30 foști Voluntari din orașul Cluj și au ales un comitet independent de cel județean la ordinul comitetului Central.

Incă o lovitură pela spate!... Oare ce interes are Dl. Deleu ca acest despărțământ să se fărâmițeze; vrea Domnia-Sa să rămână o caraghioasă și sinistră figură istorică, atunci când din grația Prea-Dreaptă a Celui-de-sus, mai sunt Voluntari pe plaiurile Ardealului și Bucovinei?!

Domnule Deleu ți-ai epuizat toate vicleniile față de o muncă depusă cu devotament și sinceritate pentru camarazii de arme din județul Cluj. Incerci ultima infamie, convocarea congresului general la Timișoara, unde nu pot veni acei cari formează Uniunea. Ține minte, că vicleșugurile mai degrabă sau mai târziu vor fi pedepsite. După ce timp de 12 ani n'ai făcut nimic și știi, că toți foștii Voluntari te detestă, tot mai ai curajul să te refugiezi la granițe unde crezi că te vor mai alege Președinte?!

După desbateri destul de furtunoase la care a luat cuvântul Dnii *Mihail Copândeanu*, *Dionisie Moldovanu*, *Simion Chioreanu*, și *Alexandru Broscoiu* foști membrii în comitet, cari au depus o muncă neprecupețită pentru camarazii dela țară, congresul a luat sfârșit la orele 3 după masă. Congreșiști au plecat cu nădejdea, că Inaltul Suveran nu-i va uita, și dacă durerile lor nu vor ajunge la Augusta-i Cunoștință, vor pleca ei să se plângă Regelui lubit.

După închiderea congresului o mică agapă li s'a servit camarazilor la restaurantul „Teodor Curtu", în capul Căii Dorobanților spre Someșeni. Camarazii au ovaționat viu pe președintele reales, cu unanimitate, pe Dl. Dr. L. Isaicu, precum și pe Dl. Mihail Guiu, secretarul biroului foștilor voluntari, care a depus o muncă destul de intensă.

Luni după masă, din partea M. S. Regelui Carol II, s'a primit următoarea telegramă de Augustă Mulțumire:

»*Dlui Dr. Lazăr Isaicu*
CLUJ.

BUCUREȘTI, Palatul Regal 4 : 0 : 3 : 0. — M. S. Regele mă autorizâ a Vă transmite Inaltele Sale mulțumiri pentru omagiile exprimate de Dv. din partea voluntarilor și legionarilor adunați în Congresul județean Cluj.

Secretar particular al M. S. Regelui, C. Dumitrescu«.

Pentru viitor s'a ales următorul comitet: *Dr. Lazăr Isaicu* președinte, *Dr. Joe Gherman* vicepreședinte, *I. Centea* secretar general și casier, apoi membri în comitet: D-nii *Titus Fodor*, *Dr. Olimpiu Popa Radu*, *Mihail Guiu*, *Corojan Gavrilă* și *Pavel Bâscă* din Cluj, *Chiorean Simion* din Voevodeni, *Sugar Grigore Goriță* din Șermășel, *Petruțiu Ioan* din Măcicaș, *Pop Grigore* din Cojocna, *Cicoș Crigore* din Chinteni, *Maier Gheorghe* din Cara și *Aștilean Nicolae* din Aștileul Mare.

CORESP.

La Universitatea din Cluj

In anul școlar 1919—20: total studenți 2152, din cari Unguri 105, Germani 225, Jidani 428.

In anul școlar 2923—24: total studenți 2175, din cari Unguri 228, Germani 71, Jidani 358.

In anul școlar 1929—30: total studenți 3738, din cari Unguri 753, Germani 232, Jidani 238.

In anul școlar 1930—31: total studenți 4047, din cari Unguri 842, Germani 207, Jidani 301.

© BCU CLUJ

Puterea corupţiei

— Firma Groedel —

Omnipotenţa mitei şi a şperţului, caracterizează regimele de până acum: Statul stătea cu toată puterea sa în serviciul aventurierilor veroşi, contra intereselor sale şi ale poporului român. Cele mai tipice cazuri, sunt cazurile *composesoratului* Românilor nobili din *Vişeul de sus — Maramureş* şi cazul *Groedel—Tischler*, cu *pădurile Moţilor*, ambele *ruşini naţionale*, cari sunt certificate de paupertate morală pentru conducătorii de până acum Că *Constantinescu Porcu* a fost tovarăş cu Groedel şi cointeresat, începând cu „Carpatina", până la pădurile moşnenilor din Maramureş, la toate combinaţiile veroase, este un vechiu obiceiu al pământului, şi porcismul cu morală galiţiană, o tristă realitate balcanică, nu miră; surprinde însă standardizarea sistemului de jaf şi de nenorocire naţională, încât am ajuns de râsul lumei.

Se ştie că în cauza Vişeului, în Decemvrie 1927, a intervenit însuşi dl *Iuliu Maniu* şeful P. N. Ţ, în parlament, cu 2 comunicări, angajând însuşi partidul N. Ţ, pentru dreptatea Maramureşului. Sub guvernarea dlui Maniu s'a dat o telegramă către Tribunalul Sighet, prin care se suspendează procedura de proporţionalizare a composesoratului Vişeul de sus. Dl *Dobrescu* a susţinut pe Groedel, încât şi dosarele au dispărut, iar domeniul Statului din Vişeul de sus, ajutat de Dr. *Ilie Lazar* şi *Ion Tonai*, l-a dat cu contract prin cooperativa fictivă „Maramureşul", la discreţia lui Groedel. Dl *Potârcă* la Com. Agr., în 4 Martie 1931, a exoperat revenirea asupra hotărîrei Com. Agr. din 9 April 1924 Nr. 265, prin care composesoratul Vişeu este scutit de expropriere şi hotărîrea nouă No. 81/1931 constată că hotărîrea No. 265/1924 se bazează pe 2 certificate false şi o desfiinţează.

S'a depus la timp şi nouile avize silvice de înfiinţare de păduri comunale pentru comunele Vişeul de sus, de mijloc şi de jos, însă din 4 Martie a. c. până în 14 April 1931 nu s'a făcut nimic, hotărîrea în fond lipseşte şi azi, şi va lipsi pe vecie.

Groedel însă a accelerat acţiunea sa. La Tribunalul Sighet a înaintat o cerere de a se pune în curgere procesul de proporţionalizare a composesoratului, proces fraudulos bazat pe falşuri şi pe greşelile cărţilor funduare neţinute la curent cu realitatea posesiunilor faptice din 1856, şi care tinde la deposedarea adevăraţilor composesori români. Groedel nu posedă avere în Vişeul de sus şi de mijloc, a cumulat fraudulos esclusiv fictivităţi tabulare dela necomposesori şi neposesori.

Tribunalul Sighet a respins cererea, însă Curtea de Apel a aprobat-o şi fără considerare la recurs a declarat decizia sa de executorie.

Tribunalul Maramureşului a fixat continuarea desbaterilor pe ziua de 13/VI a. c. şi procedura se accelerează, ca să prevină hotărîrea Com. Agr. şi să defrişeze pădurile. Curtea de Apel din Oradea a fost încurajată de răspunsul în cauză ce l-a dat dl *Emil Haţieganu* Min. Sănătăţii, la interpelarea dlui deputat sionist Dr. *Iosif Fischer* „că guvernul va intra în legalitate şi va da curs procedurei de proporţionalizare". Răspunsul trebuia să-l dea Min. Justiţiei, care era sesizat în cauză, nu dl E. Haţieganu, care încă din 1927 este avocatul lui Groedel.

La sfârşitul guvernării P. N. Ţ. acest scandal nu era unic, dar răsunător pentru morala publică. Curtea de apel nu avea competinţă în cauză, căci asupra proceselor de drept public cum sunt proporţionalizările şi comasările, dispune Min. Domeniilor şi Justiţiei in urma legilor 7 şi 39 din 1908, cari le dau împuternicirea corpurilor legiuitoare „de-a norma procedura prin ordonanţe speciale".

Regulamentul legii Ref. Agr., art. 6, alin. 2, dispune „impărţirea composesoratelor nu se poate face la cerere particulară", etc.

Pentru a contrabalansa interpelarea dlui Fischer am făcut 2 comunicări în parlament, am cerut aplicarea art. 9, 14, 24—34 pentru Maramureş la operaţiunile de expropriere şi ordonarea transformării cărţilor funduare cu suspendarea proceselor de proporţionalizare conform ord. M. J. Nr. 4530/1909 art. 60. Insă au rămas fără răsunet.

In 13 Iunie 1931 se porneşte de nou procedura, care în dispreţul legilor va executa cu tempo accelerat voinţa firmei „Groedel", omnipotentă în România. „Honores mutant mores", aplicată de regimul P. N. Ţ. a compromitat pe şef şi dl Maniu a trebuit să prelungească terminul promisiunilor sale la altă guvernare, dacă nu la calendele greceşti.

Dintre cei 6 parlamentari, 5 sunt liberali şi numai 1 guvernamental, iară *Ionel Urdea* cu *Mihai Condrus* sunt de mult şabesgoi lui Groedel alături de fraudatorii de neam *Mihály Péter* şi *Gábor*.

Lazar Ilie ajutat de către dl Vaida a desfiinţat vechea organizaţie a P. N. Ţ. din Maramureş, în vederea realizării jafului lui Groedel. Maramureşul demoralizat, dar gata la acte subversive, aşteaptă mucul la deget şi ameninţă peste pârjol cu „progrom evreo-domnesc".

Denunţ acest spirit periculos celor în drept, mai ales Marelui Român N. Iorga, care încă în 1906 anunţa pericolul naţional din Maramureş; dlui Ionescu-Sişeşti şi dlui Argetoianu, să ne facă urgentă dreptate şi să ne salveze prin exproprieri, moşiile moştenite dela voivozii descălecători. Numai expropierea mai ajută. Bis dat qui cito dat.

Dr. Vasile Filipciuc
advocat, Maramureş.

Demonstraţii antisemite la Salonic

Lu a trecută au fost la Salonic demonstraţii antisemite de o violenţă cum nu s'a mai pomenit până acum în Grecia.

Liga Naţionalistă din Salonic a adus comunităţii evr eşit din Salonic acuzarea că ar fi intervenit la Sofia în favoarea autonomiei Maceeoniei.

Studenţii naţionalişti au dat, în cursul nopţii, în acest sens, o proclamaţie, a cărei răspândire evreii au căutat s'o împiedece.

Din cauza aceasta s'au produs ciocniri sângeroase între studenţii naţionalişti şi populaţia evreească.

A fost nevoe de intervenţia energică a jandarmeriei şi cavaleriei.

Guvernatorul Saloniculuia dat o proclamaţie, în care respinge acuzaţiile aduse populaţiei evreeşti şi recunoaşte loialitatea acesteia (?)

Rectorul Universităţii a ordonat o severă anchetă împotriva studenţilor cari au participat la demonstraţiile contra evreilor.

Citiţi şi răspândiţi

„Infrăţirea Românească"

© BCU CLUJ

Pentru Dl Ministru al Justiției.

Jidanii, pedepsiți prin sentințe definitive nu ispășesc pedepsele, batjocorind astfel justiția țării

Pentru dovedirea acestui fapt, ce nu poate lăsa indiferent pe dl Ministru al Justiției, dăm mai jos următoarele cazuri, documentate și precizate, urmând ca dl Ministru HAMANGIU să restabilească, fără zăbavă, prestijul adânc atins al autorității judiciare și să cerceteze în ce împrejurări suspecte s'a obținut la București atâtea amânări a executării de pedeapsă în favoarea Jidanilor mai jos arătați. Iată cazurile:

Andrei Grünstein și soții, dați în judecata Tribunalului Cluj, prin ordonanța def. Nr. 58/926 a cab. I insur. Cluj pentru crimele de gestiune fraud. fals în acte private și escrocherie, fapte prev. și calif. de art. 401, 402, 403 pct. 4, 361, 363, cod penal, 50 Novela penală, 380, 383 al 2 cod penal, ce au săvârșit.

Tribunalul Cluj secția IV prin sentința Nr. 2274/926 din 11 August 1926 condamnă pe 1. Andrei Grünstein la 1 an și 6 luni recluziune; 2. Elisabeta Sinkovits la 5 luni închisoare corecțională; 3. Ema Sinkovits, idem; 4. Gavril Pintilie la 8 luni recluziune; 5. Aneta Sogan la 3 luni închisoare corecțională, iar inculp. 6. Ioan Moldovan este achitat.

Curtea de Apel Cluj secția II prin decizia No. 874/927 din 15 Februarie 1928 menține sentința Tribunalului în ce privește pe acuzații: Andrei Grünstein, Elisabeta și Ema Sinkovits, schimbă pedeapsa acuzatului G. Pintilie în 8 luni închisoare corecțională, iar pe acuzata Aneta Sogan o achită.

Deciziunea Curții de apel Cluj este atacată cu recurs în casație de către acuzații 1—4.

Inalta Curte de Casație prin decizia No. 6103/928 din 3 Octomvrie 1929 menține condamnațiunea pronunțată față de acuzații Andrei Grünstein și Gavril Pintilie, casează decizia atacată în ce privește pe Ema și Elisabeta Sinkovits, reducându-le pedeapsa la câte 2 luni închisoare corecțională.

La 22 Mai 1930 sunt comunicate sentințele de condamnare Parchetului, dar nu se pot lua măsuri de executare nefiind complectate conform procedurei penale. Restituite fiind, secției a IV a tribunalului Cluj, sunt retrimise Parchetului la 1 Noemvrie 1930, când se și emit mandate de arestare contra susnumiților.

Condamnatul Gavril Pintilie începe executarea pedepsei la 24 Noemvrie.

I. Condamnatul A. Grunstein însă, încă la data de 5 Mai 1930 primește dela Ministerul Justiției prin ordinul No. 36916 o amânare pentru începerea executării pedepsei pe timp de 3 luni.

II. Prin ordinul No. 56117 din 5 Iulie 1930 i se acordă de către Min. Just. o nouă amânare de 2 luni.

III. Prin ordinul No. 87806 din 20 Sept. 1930 al Min. Just. i se suspendă executarea pedepsei până la 1 Decemvrie 1930.

Prin ordinul No. 114617 din 5 Noemvrie 1930, Ministerul învită Parchetul Cluj, ca la data de 1 Decemvrie 1930 să ia măsuri pentru executarea pedepsei lui A. Grünstein.

IV. La 28 Noemvrie însă Ministerul revine asupra ordinului anterior, încuviințând o nouă amânare, până la 1 Ianuarie 1931.

V. Prin ordinul No. 128103 din 16 Decemvrie 1930 încunoștințează Parchetul că a acordat din nou o păsuire de 1 lună începând cu Ianuarie 1931.

La 1 Februarie 1931, neintervenind nici o altă dispoziție dela Minister, Parchetul trimite mandatul Poliției Cluj pentru executare.

VI. La 3 Februarie însă Ministerul prin ordinul telegrafic No. 7666, încunoștiințează Parchetul că a *dispus suspendarea* executării pedepsei ce are de ispășit condamnatul Andrei Grünstein, *până la noi dispoziții.*

Până azi încă n'a intervenit nicio dispoziție.

Condamnatele Ema și Elisabeta Sinkovits, înaintând cerere de grațiere, Ministerul Justiției prin ordinul No. 86254 din 16 Sept. 1930 dispune suspendarea executării pedespei până se va pronunța asupra acestei cereri.

Prin ordinul No. 109827 din 24 Octomvrie 1930 Ministerul învită Parchetul să ia măsuri pentru executarea de îndată a mandatelor de arestare emise contra susnumitelor.

Parchetul Cluj cu adresa No. 14766 din 7 Noemvrie 1930 dispune, prin Chestura Poliției Cluj, executarea.

Intre timp însă Ministerul prin ordinul telegrafic No. 116278 din 11 Noemvrie 1930 revine asupra dispoziției anterioare *dispunând suspendarea până la noui dispoziții a executării pedepsei numitelor condamnate.*

Prin Inaltul Decret Regal No. 871/931 cele două condamnate au fost grațiate.

Păsuirile acordate de Minister sunt bazate afirmative, pe certificate medicale, — de fapt condamnatul Grünstein a prezentat și Parchetului un certificat medical, că ar suferi de ulcer duodenal, — în ce privește pe celelalte două condamnate nu se știe la Parchet pe ce bază le-a dat amânare Ministerul.

E interesant totuși că Ministerul într'un alt caz destul de grav n'a încuviințat suspendarea pedepsei. Alexandru Boer — Român are de ispășit 6 luni recluziune pentru sustracțiune. Incepe executarea pedepsei, fiind însă suferind de tuberculoză, în închisoare i se agravează boala. Cere suspendarea executării pedepsei pentru acest motiv, Ministerul însă prin ordinul No. 22538 din 17 Martie 1931 îi respinge cererea.

*

Ce ziceți domnule Ministru? Suntem în Palestina ori în România batjocorită de Jidani?

Rugăm pe iubiții noștri cititori, să binevoiască a-și achita abonamentu', fără întârziere, în interesul cauzei ce servim.

© BCU CLUJ